Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Ngày thứ sáu 10 Novembre 1933

Ngày 23 tháng Chín (đủ) năm Quí Dậu

Lục tỉnh tân văn

Năm thứ 26 — Số 4530

Mỗi số 0$06

Chủ-nhơn: NGUYỄN-VĂN-CỦA — XUẤT BẢN HẰNG NGÀY — Chủ-nhiệm: LÂM-VĂN-NGỌ

Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của. Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard — SAIGON

Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 203

Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ 9, Rue Tronchet PARIS (VIII°)

SAU TRẬN PHẢN CÁCH-MẠNG BÊN XIÊM

Hoàng-đế Nhựt sẽ giúp vua Xiêm để giành lại quân-quyền chăng?

Chúng tôi đã cắt-nghĩa với độc-giả rằng, vì có một bọn quan võ Xiêm, thuộc phái bảo-hoàng, muốn giành lại cho nhà Vua các quân-quyền đã bị hiến-pháp mới của Xiêm lột bớt nên mới có xảy ra trận phản cách-mạng vừa rồi, làm vua Xiêm phải bỏ thành Băng-cốc chạy đi Singora là một tỉnh thành bên Xiêm, chớ không phải Miến-điện như chúng tôi đã nói bữa trước, và nhiều quan võ, nhiều ông hoàng phải bôn đào.

Cứ theo lời một vị quan Xiêm nói, thì bọn cách-mạng đang nắm quyền chánh ở bên Xiêm hiện thời, là một bọn xu-hướng theo phái cực tả, gồm có nhiều viên bộ-trưởng cọng-sản, mà sự hành-động đều tuân theo mạng lịnh của Nga Sô-viết.

Nếu bọn nầy mà nắm được chánh-quyền tức là nước Xiêm phải âu-lo vậy. Bọn cách-mạng nầy có khởi đoan ba việc quan-trọng; ba việc ấy là cái đặc-điểm của chánh-sách bọn họ.

Một là lập dự-luật, theo dự-luật ấy thì chánh-phủ được quyền kiềm-soát tất cả của cải của các tu-đạo-viện, các chùa chiền.

Hai là dự-tính lập thành điền-thổ những đất-điền của các nông-gia, nghiệp-chủ.

Việc quan-hệ hơn hết, là có nhiều bộ-trưởng lại tính để vua Prajadipok làm một ông vua đứng đầu tôn-giáo, để cho dân chúng tôn-sùng vậy thôi, chớ không có quyền-hành gì cả.

Xưa nay, thì ở bên Xiêm, người ta coi Vua gần bằng Trời bây giờ bọn cách-mạng lại muốn lột quyền của vua. Vì đó nên mới xảy ra trận phản chánh-phủ cách-mạng.

Mục-đích trận phản cách-mạng là bắt hết cả các ông thượng-thơ và các nghị-viên, rồi đem vua lên giao trả lại tất cả quyền-hành xưa.

Bọn bảo-hoàng, tối 16 Octobre vừa rồi, có hội lại lần chót để bàn tính. Vì họ nhứt định, theo phép, phải cho vua hay trước rồi mới làm, nên công cuộc phản cách-mạng mới thất-bại. Sáng hôm sau, bọn phản cách-mạng hay tin nên ra lịnh động viên các đạo binh.

Nhưng làm sao bọn cách-mạng hay được mà đề phòng.

Không lẽ Vua Prajadipok cho hay, mà lại chắc là tên bồi phòng của vua, thấy có người đến viếng vua thình-lình thì hiểu nên chạy đi báo tin cho bọn cách mạng biết.

Bây giờ, phái Bảo-hoàng thất-bại, chánh phủ cách-mạng vẫn cầm quyền, vua Xiêm còn trông cậy vào đâu để giành quân-quyền lại?

Cách đây một năm, khi người ta đem phúc bẩm Lytton về trận Trung-Nhựt xung-đột ra mà bỏ thăm ở giữa Hội Vạn-quốc, thì tất cả các nước đều bỏ thăm nghịch với Nhựt. Chỉ có nước Xiêm, ở Hội Vạn-quốc, không chịu bỏ thăm mà thôi. Nhơn việc ấy, Hoàng-đế Nhựt có đánh điện cảm tạ vua Xiêm.

Có phải, lúc ấy thấy tình-thế mình đã nguy rồi, nên vua Xiêm muốn nuôi cảm tình với Nhựt, để mong nhờ sau nầy chăng?

Nhựt vì có cái cảm tình với vua Prajadipok năm nọ, mà sẽ gởi chiến thuyền sang Xiêm giành quân quyền lại cho vua Xiêm chăng?

Chúng tôi chắc thế nào rồi đây Nhựt cũng sẽ tiếp tay vua Xiêm và bọn bảo-hoàng mà tảo trừ bọn cách-mạng, vì bọn nầy có quan-hệ mật-thiết với Nga, hai là vì cái cảm tình trên kia, ba là.... có lẽ là không muốn để cho binh mình ở không, nên buông Tàu thì bắt Xiêm.

Biết đâu rằng, trong việc vua Xiêm giành nước Xiêm, « ông Cậu », sẽ thủ-lợi!

Phan-thanh-Chương.

ông Neuman

nhà viết báo Pháp thiếu chút nữa bị thiệt mạng

Trong số những đại-biểu ra dự hội đồng ở ngoài Bắc bị trận bão lụt vừa rồi có hai ông Neumann, một nhà làm báo Pháp và ông Baluteig đại biểu Cao Miên bị rủi ro hơn cả.

Hai ông đi chung xe hơi thình lình gặp mưa, bị nước bao vây. Ông Neumann té xuống nước, kéo luôn cả ông Baluteig xuống. May phước ông Baluteig vớ được nắm cỏ ở lề đường nên leo lên được, còn ông Neumann, vì nặng cân quá nên chìm nghỉm, sau nổi lên, nhờ ông Paluteig và năm người cu-li vớt được

Còn ông Nguyễn-phan-Long, gặp bão, đã trở về Saigon hôm qua, và vì có điện-tin của các ông nghị ngoài hội-đồng biểu rán ra, nên ông đã đáp tàu Compiègne chạy hôm nay để trở ra Bắc.

trên trời dưới đất

Xã-tri là chệc

« Đi xa về tha hồ nói khoác », câu tục-điều nầy có chỉ cho ta biết rằng mấy cha đi xa về hay nói rông nói rần, nói trên trời dưới đất.

Ví dụ như họ đi ở bên Tây bên Tàu gì không rõ, khi họ về đến quê cha đất tổ rồi, họ muốn « kỷ thuật » gì đó cũng được. Họ kể chuyện trái cẳng ngỗng đi nữa mình cũng không dám cãi với họ. Biết họ nói dóc, nói khoác mình cũng phải làm thinh mà hữ cầm chừng. Không có đi tới chỗ đó, làm sao cãi được với họ?

Như hồi đó có một anh đi lính mộ bên Pháp năm 1920 về kể chuyện với Thiên-Đàng rằng:

— Ghê lắm anh Thiên-Đàng, đi đánh giặc ghê lắm. Súng nổ đạn bay liền liền như người mình đốt pháo tối bữa ba mươi sáng mồng một Tết. Tuổi tôi đánh rượt bọn Búc-tặc chạy mờ trời. A-lơ-măng thằng nào thằng nấy bể cạo trên hai thước tây!

Nghe anh lính nó nầy nói, dầu cho người điên thế nào đi nữa cũng biết ảnh nói khoác không có sách vở chi hết. Muốn cãi lại cho lòi cái dóc của ảnh chơi, song, thôi mình cứ hiểu ngầm rằng ảnh đi lính sang Pháp năm 1920 là đi hốt cứt lừa, hoặc đi làm cu-li sửa sang lại mấy chỗ bị Đức tàn phá thôi.

Ấy đó là cái khoác của một anh lính.

Còn nhớ sau vụ biến-động ở Đông-pháp ta, khi một nhà phóng sự Pháp có danh là ông Louis Roubaud sang đây khảo sát về tình hình trong xứ, có viết một chuyện thuật rằng:

Khi ông ta sang tới Saigon, ông ta có đi chỗ nầy chỗ kia chơi. Ông ta đổi tiền quan ra giấy xanh-căng-dách để xài!

Cái tài khoác của nhà phóng-sự Roubaud là như vậy đó.

Phải chi ông ta viết để ông ta xem thì không ai biết cái nói dóc của ông ta. Ai với viết đăng lên mặt báo mà nói tưởng ứng như thế có đáng tức cười cho không

Giấy bạc xanh-cang-dách! Phải chi ông ta nói ông ta vô vườn thú ở Thị-Nghè xỉa được răng mấy con cọp thì còn dễ nghe hơn.

Đó là cái khoác của nhà văn!

Nếu Thiên-Đàng tôi đem những cái khoác của các nhà văn-sĩ Phương Tây ra kể lại thì chẳng biết đến bao giờ mới hết. Mỗi ngày nó thêm nhiều luôn luôn.

Như mới đây trong báo « Police magazine » ông Pierre Vignon có viết một bài nói về chuyện xứ Pilate vừa làm lính lê-dương, tướng cướp và vừa làm tay điếm chỉ ở Saigon ta đây. Ông ta nói thiệt là chuyện trên trời dưới đất. Đọc rồi bài báo nói chuyện Saigon mình tưởng đâu đã sang thành Chicago, hay đọc tiểu-thuyết của Phú-Đức vậy lận.

Dóc thì dóc vừa vừa ai dè ông còn đánh phách viết rằng: « bọn xã-tri là những người Tàu cho vay cắt cổ, phần nhiều vô dân Anh (les Chetty sont des usuriers Chinois généralement sujets anglais).

Xã-tri là chệc vô dân Anh?! Kể một câu nầy cũng đủ thấy cái khoác của ông Vignon rồi!

Phải chi ông có dịp qua viếng Saigon, Thiên-Đàng tôi sẽ dắc ông đi viếng mấy « chú Xã-tri là chệc dân Anh » ở đường Ohier cho ông biết một chuyến.

THIÊN-ĐÀNG.

Tình hình quân-sự Nga-Nhựt rất nghiêm trọng

Nga-Nhựt sẽ đánh nhau tại Cáp-nhỉ tân chăng?

Tin điện ở Cáp-nhỉ-tân cho hay rằng Nhựt-bổn đã khoách sung quân-bị, phối-trí trọng binh tại chỗ giáp-giới Tô-Nga và Mãnchâu. Về bên Tô-Nga cũng chỉnh binh mà và thiết lưới điện bủa giăng tại duyên hải các châu để phòng bị Nhựt-bổn kéo đánh thình lình.

Xem tình hình Nhựt-Nga như thế, người ta nói thế nào cũng có cuộc đại chiến tại địa giới Cáp-nhỉ-tân xảy ra trong nay mai. Bởi vậy thương dân tại Cáp-nhỉ, sợ mắc nạn chiến tranh đã lo dời tiền của và hàng hóa sang chỗ khác rồi.

Hình của báo « Le Matin » Đại tướng Araki, binh bộ Tổng-trưởng Nhựt

Theo như tờ « Cáp-nhỉ-tân nhựt-báo » đã đăng tin thời thường dân dời về ở tại Cam-nhỉ-châu nhơn số kể có mấy muôn. Và lại theo lời tuyên bố của Nhựt, đại-tướng Araki đổ lỗi cho Tô-Nga, còn Tô-Nga thì đổ lỗi cho Nhựt.

Thành-trì đồn-lũy của Pháp chắc lắm

Trong số báo ngày thứ tư vừa rồi, báo Intransigeant có tả một cách tường tận các đồn-lũy của Pháp, những đồn lũy chắc như tấm vách thép ở dài theo ranh Đông-Bắc nước Pháp. Nhờ bốn năm trời xây dựng nên bây giờ, đồn-lũy ấy chắc-chắn lắm không thể nào phá nổi cả. Mỗi cái đồn-lũy, đều có che đậy đỗ để giấu giếm, giả mạo hẵn-hòi, làm cho ai mới coi qua, tưởng đâu đó là những mô đất ở dưới trồi lên chớ không ngờ là đồn-lũy đã xây dựng. Chung quanh các đồn ấy có hầm hố có dây thép gai bao.

Trong đồn, có lớp thép bao phủ không sợ bị đạn, còn vách đều bằng bê-tông. Trong đồn lại có cách quạt riêng đem không khí sạch vào đồn, và có đồ để hấp dẫn hơi ngạt đi chỗ khác. Chỗ vào đồn có cầu dở lên xuống, con cửa đồn thì bao sắt hẳn hoi, và có máy để kiểm-sát những kẻ ra vào.

Có nhiều đường xe-lửa chạy đến đồn, đặng có chở binh-gia, khí-giới, lương-phạn đến. Trong đồn lại có hầm sâu 150 pieds, có thang máy lên xuống. Kho chứa khí-giới, súng đạn thì ở rất sâu dưới đất, có hai từng cửa. Đồn có chứa rất nhiều dầu xăng, đủ để cho cả một đội binh dùng.

Nghỉ lễ

Nhơn ngày lễ Đình-chiến các sở công tư đều đóng cửa nghỉ hai ngày thứ bảy và Chúa-nhựt.

Bởi vậy chúng tôi cũng xin nghỉ một số ngày mai. Số tới sẽ để ngày thứ hai 13 Novembre.

THẾ-GIỚI THỜI BÌNH

Nga Nhựt bất hòa nhưng sẽ choảng nhau chăng?

Trong lúc, ở trên trời Âu mây chiến-tranh kéo tới, trong lúc Đức ra khỏi Hội Vạn-quốc và hội-nghị tài-binh làm cho ai nấy đều lo sợ rằng cái ngày máu đổ thịt rơi không còn bao xa, thì ở Á, cuộc bang giao giữa hai nước Nga và Nhựt lại có mòi không đằm-thắm, vì quyền-lợi hai xứ ấy tương phản ở Mãn-châu-quốc. Nga và Nhựt bất-hòa vì vấn-đề Trung-đông thiết-lộ; cả hai đều có quyền-lợi ở trong ấy; quyền-lợi đó hai nước quyết giữ không để cho ai phạm tới. Nhưng vấn-đề Trung-đông thiết-lộ cũng chỉ là một cái cớ cho hai bên gây gổ mà thôi, chớ thật tình thì cuộc bất-hòa Nga-Nhựt còn bao la rộng quát hơn nữa chớ không phải chỉ có vậy mà thôi.

Nga-sô-viết xưa nay ép lòng mà phải chịu nhẫn mọi việc cải cách ở bên Mãn-châu từ hai năm nay, và phải chịu để cho Nhựt bành-trướng thế-lực. Tuy là ghét như vậy, chớ Nga cũng còn có thấy chỗ lợi trong ấy: là việc bán Trung-đông thiết-lộ.

Từ xưa đến nay, Nga và Tàu có chung cái quyền ở trên các đường xe lửa ở miền Đông nước Tàu. Nhưng, vì có nhiều con đường sắt mới làm ở bên Mãn-châu, nên các đường xe lửa trên kia giảm bớt giá trị, huê lợi đi. Nước Nga, túng tiền, nên có bàn tính với Mãn-châu-quốc để giao lại các quyền ở Trung-đông Thiết-lộ cho Mãn-châu-quốc. Nhưng mà Nga đòi tới 250 triệu đồng roubles vàng. Hai bên có thương-thuyết với nhau ở Đông kinh về việc ấy. Nhựt can-thiệp vào giùm cho hai bên, nói riết nên Nga chịu bớt số tiền trên kia xuống, còn 200 triệu đồng. Nhưng mà hai bên không làm hiệp ước được, rồi hội nghị ở Đông-kinh cũng phải hoãn mọi công việc.

Vì đó mà hai bên sanh ra giận hờn, rồi thì thay phiên nhau mà gây việc lôi thôi ở biên giới, khi thì Mãn-châu-quốc bắt người giúp việc cho Nga, khi thì ngừng xe lửa Nga lại ở các ga nơi biên-giới mình, khi thì binh Nga xâm phạm ranh Mãn-châu, khi thì Mãn-châu bắt bọn Bạch-Nga, phát súng ống cho bọn cướp để gây với Nga ở miền Bắc nước Tàu.

Trong những việc ấy, ai cũng biết rằng Mãn-châu muốn cho Nga biết rằng mình muốn lấy Trung đông Thiết-lộ ngày nào thì lấy, vì mình chắc có Nhựt làm hậu-thuẫn cho mình kìa mà. Còn về phía kia, thì Nga-sô-viết muốn dọa cho Mãn-châu sợ, nên tăng thêm binh lực ở bên Cực-Đông, đông tới 10 đạo binh mạnh nhứt, 200 chiếc-xa và 300 phi-thoàn chiến.

Nhưng đâu đó cũng còn khá êm. Cách đây vài tuần, Chánh-phủ Nga nhè công-bố lên nhiều giấy tờ bí-mật, mà Nga cho rằng là của sứ thần Nhựt ở Mãn-châu, hay là của các quân-phiệt Mãn-châu.

Cứ theo những giấy tờ bí-mật ấy thì Nhựt-bổn và Mãn-châu đã ta-rập nhau làm một cái chương-trình hành-động hoàn-toàn, quyết ý gựt Trung-đông Thiết-lộ, nếu mà Nga sô viết không chịu tính cho ổn-thỏa.

Những giấy tờ bí-mật kia, công bố ra rồi, thì Nhựt-bổn ửng lên phản-kháng một cách kịch-liệt, nói rằng giấy tờ ấy là đồ giả mạo, của Nga-sô-viết bịa đặt ra từ đầu chí đuôi, chớ không phải của Nhựt.

Thế thì việc nầy tới quan-hệ? ta có nên bàn rằng Nga-Nhựt lại sẽ đánh nhau một lần nữa như là hồi Nga còn ở dưới để quyền chăng?

Chưa các gì hai bên đánh nhau đâu.

Chánh-phủ Nhựt hiện thời đang lo thảo một sở dự toán công nho lớn lao, trong số ấy, số tiền chi-phí về hai bộ quốc-phòng đã choán hết phân nửa công nho rồi. Muốn cho nghị viên ưng-thuận sổ dự toán ấy, thì Nhựt phải mượn hơi kẻ nể sợ sệt, và làm cho ai nấy tin tưởng rằng Nga quyết lòng làm giữ, thì nghị-viên mới ưng thuận các khoản chi phí lớn lao về việc quốc-phòng.

Còn Nga-sô-viết, tuy là Nga không bao giờ chịu cúi đầu, khuất phục, hạ cờ trước sự đế-quốc của Nhựt, vì làm như thế thì mất thể thống đi; nhưng mà Nga vì còn phải gặp lắm sự khó khăn trong trường kinh-tế, và trong việc tổ-chức chế-độ cọng-sản, nên không thể lo nghĩ đến việc gây gổ. Nga-sô-viết cần phải được êm tĩnh để lo thiệt-hành cái chương-trình của mình. Chính vì muốn hòa-bình để làm việc, nên Nga mới lo ký-kết điều ước nầy, hiệp-ước nọ với các xứ láng giềng ở bên Âu. Nga sang Cực-đông để chiến-tranh, (không chừng chiến-tranh để mua cái bại), thì tức là làm trái ngược với chánh-sách của mình vậy.

Hồ-v.-Sỹ

Một đảng xã-hội mới của nước Pháp

Paris, 9 Nov. — **Sau vụ bất-hòa trong đảng Xã-hội, có 7 ông trong 16 ông nguyên-lão đảng Xã-hội nhứt định tách ra khỏi đảng và lập một đảng mới. Những đảng viên bị trục xuất ra khỏi đảng đã lập ra một đảng mới trong nghị viện. Đảng mới nầy đã có 7 ông Nguyên-lão và 29 Hạ-nghị-viên vào rồi.**

« Hình của báo l'Oeuvre » LÉON BLUM lãnh-tụ đảng xã-hội

Người ta nói thế nào rồi đây cũng có một vài ông nghị vào đảng mới nầy nữa. Đảng nầy sẽ lấy tên là « đảng trong phái Xã-hội của ông Jaurès » (groupe du parti socialiste Jaurésien)

Ba mươi hai ông nghị xã-hội còn ở lại trong đảng đã ngả về phe hữu. Họ nhứt định cho lãnh-tụ Léon Blum biết cái sở chí của họ là muốn đeo đuổi theo một chánh sách cải cách rõ ràng thiết thật chớ không phải mơ tờ như trước và coi các ông nghị đã tách ra khỏi đảng cũng như anh em thân còn cùng chung trong một đảng Xã-hội vậy.

Đại Hội-đồng Kinh-tế đã chia công việc làm cho các Tiểu ban

Ủy ban xem xét vấn-đề Nước mắm đã nhóm họp

Hànội, 9 Nov. — *Ủy ban Ngân-sách của Đại Hội-đồng, sau khi tổ-chức cách làm việc đã bắt đầu xem xét ngân-sách vào chiều bữa thứ tư.*

Sự xem xét ngân-sách kỳ nhóm nầy có cái vẻ nào nhiệt lắm.

Ủy ban các vấn-đề linh tinh đã chia phận làm việc ra như sau đây:

Ông Paquin làm phúc-bẩm-viên xem xét về dự-án xin sát tiền thuế chức « bac » của Nhà-nước ở Quảng-yên.

Ông Guillaume làm phúc-bẩm-viên xem xét về dự-án nhượng quyền về sở điện ở Cao-bằng.

Ông Claude làm phúc-bẩm-viên xem xét về dự-án nhượng quyền các đồ dần thủy ở Bồng-miêu.

Ông Mathieu sẽ binh-vực về dự-án xin khuếch-trương sân máy bay ở Biên-hòa.

Về các vấn-đề, các Tiểu-ban chia phận làm việc như sau

Thuế bảo-kiết các đồ vật bằng vàng, bạc và bạch kim: *MM. Perroud, Lê-văn-Phúc, Glande, Chenu, Baluteig, Ng-thừa Đạt, Huỳnh-ngọc-Nhuận.*

Thuế đá-lửa: *MM. Karche, Mathieu, Fontaine, Trương-v.-Bền, Lê-văn-Phúc, Phan-huy-Lục, Guillaume, Nguyễn-xuân-Lộc.*

Thuế dầu quốc-gia: *MM. Bernard, Malpuech, Guillaume, Baluteig, Combat, Ng.-tiến-Cảnh Ng.-hữu-Tiếp, Karcher, Ng.-văn-Xan, Mathieu.*

Thuế nước: *MM. Ngô-tiến-Cảnh Guenin, Võ-đình-Thụy, Ng.-hữu-tiếp Combot, Nguyễn-thừa-Đạt De Lachevrotiere, Messner, Claude, Rossi, Trương-văn-Bền, Huỳnh-ngọc Nhuận.*

Điều luật về việc chuyên chở đưa hành khách: *MM. Malpuech, Guenin, Fontaine, Baluteig, De Lachevrotiere, Messner, Clande, Rossi, Trương văn-Bền, Ng.-tiến-Cảnh, Nguyễn-thừa-Đạt*

Chế độ mướn điện thoại: *MM. Messner, Võ-đình-Thụy, Baluteig, De Lachevrotière, Trương-v.-Bền Rossi*

Kiềm-sát về Nước-mắm: *MM. Messner, Cuenin, Võ-đình-Thụy, Nguyễn-xuân-Lộc, Combot, Mathieu, Huỳnh-ngọc-Nhuận, Phạm-huy-Lục, Rossi, Trần-văn Thuận, Nguyễn-văn-Sâm.*

Tiểu ban xem xét về vấn-đề dầu quốc-gia và vấn-đề Nước-mắm đã họp lại hồi sớm mai nầy. Tiểu ban về Thuế nước chiều nay mới họp lại.

Ông Tú Lê-Dương

sẽ giúp viết cho báo Saigon

Chúng tôi mới hay tin rằng ông tú Lê-tư Hựu bút tự là Lê-Dương, trước kia có giúp viết cho báo Trung-Lập, sau khi gát bút về vườn tịnh dưỡng gần một năm tròn, nay trở lộn vào làng báo, làm chủ-bút Phụ-trương Văn-chương báo Saigon.

Nguyên là khoa-cử xuất thân, song ông tú Lê vẫn có một cái đầu óc mới. Đầu óc mới của ông hồ dễ mấy đầu óc mới ngày nay đã sánh kịp

Không cần phải giới-thiệu, chắc nhiều người đã biết ngọn bút cứng, lực văn tài của ông tú Lê khi còn bỉnh bút cho báo T. L. rồi.

Nay hay tin ông trở lộn vào nghiệp văn-chương, vì tình đồng-sự buổi xưa, và vì tình đồng-nghiệp hiện giờ, chúng tôi xin chúc cho ông được lần sư mạy mắn trong trường văn trận bút. V.B. và V S

Vụ nàng t... th...

Cảnh khuya đ... nghe tiếng gái k...

« Một đêm xuân, ... tháng Mars, tôi đi ch... Trưa lúc cảnh quạn... vắng người vắng tiế... rải bước dương, ... tách qua đại lộ Chi... tôi thoạt nghe bên ... con gái đơn-bi tha... dừng bước lại coi, ... ghế xanh, có bóng m... gái ngồi gụt đầu ma... vậy động niêm, vì ch... bắt vì vô dông, tôi ... gần hỏi coi sự gì cho... đến kề bên nàng mà ... đâu khóc ngặt không ... nàng không hay dậy, ... nhìn xem nàng, mới ... nữ sắc. Xem rồi tôi ... hỏi:

« Oan gì đâu mà nà... khóc trong lúc cảnh ... hãy nói thật cho tôi ... tôi có thể giúp nàng c... gì, tôi xin ra sức gi... hỏi, nàng giựt mình, ... tôi, nàng không nói t... trơ mắt nhìn tôi, r... che mắt mà gụt đầu... Tôi thấy tình cảnh bi... không nỡ bỏ đi, tôi ... gần nàng, mượn nhời ... mỹ từ mà khuyên n... mà nàng cũng chưa ... sự nàng mà tỏ thật c... cứ nói:

« Vì tư sự của tôi ... bệ gì, xin người chớ ... chiếu cố. »

Tôi không nghe ... nữa thì nàng lại nói ...

« Chuyện nhà c... thường, lúc vui lúc h... khổi. Hồi buồn thì ... vậy chớ hết buồn rồi ... ai đeo sầu chịu sao ...

Thấy nàng phòng ... chịu đi; cứ theo b... khuyên nàng tỏ thật. ... vậy hồi lâu, nàng ... tình chiếu cố nàng, ... mới nói:

« Tôi rầu nỗi mình ... còn biết sống là vu... quyên sanh, phuôi ... cho rồi một kiếp. S... phải khốn khó như ... chỉ vô ích. Sự khốn ... chỉ khác hơn, đi thì ... chịu không nổi mẹ ... cứ rầy la, còn cha t...

Dứt lời, nàng cầm... mà gụt đầu khóc ... Tôi mới hỏi tại sa... nàng với nàng lại ch... thầm, không ưa nha... nói: « Chuyện thật ... người chớ hỏi làm ... có đem sự thật mà ... chẳng ai tin mà kể. » ... tôi không hỏi thêm đ... gì; vì nói về chuyện ... nói, mà hễ hỏi về tân... thì nàng gạt ngan... kiếm đều nói lảng. ... yêm lụy nói cười. ... hay nàng tên là No... Tôi thăm xét: « Gặp ... cơn vẵng-vẻ, khác ... vàng ở giữa đồng k... lại bỏ qua, ngọc mâ... nghiêng tai giá điếc ... dao cươi thêm một ... mới giã nàng, phân ... Sau lại, có một dờ ... nàng, song thấy ... chẳng vui, tuy cũng ...

PHÁP ... 法 ...

Số 12

Acuité: 1 nhuệ lo... bén); 2 kích liệ...

Aculé forme: ... (một thứ có nh... kim) danh từ th...

Acuminé: tiêm ... thứ cây đầu nh... danh từ thực-vậ...

Acuponcture ou a... châm trị (kim t...

Acutangle: nhuệ...

Vụ nàng tuyệt-sắc Violette Noziere thuốc mẹ giết cha

(Tiếp theo)

Canh khuya đàng vắng nghe tiếng gái khóc than

« Một đêm xuân, trong tuần tháng Mars, tôi đi chơi về khuya. Trời lúc, cảnh quanh yên-điểm, vắng người vắng tiếng, tôi chậm rãi bước dương, hồng mai. Khi tách qua đại lộ Clichy mà về nhà, tôi thoạt nghe bên triền, có tiếng con gái đứng-ba than khóc. Tôi dừng bước lại coi, thì thấy trên ghế xanh, có bóng một người con gái ngồi gục đầu mà khóc. Thấy vậy động niềm, vì chữ kiến nghĩa bất vi võ dũng, tôi mới bước lại gần hỏi coi sự gì cho biết. Tôi đi đến kế bên nàng mà nàng mắc cụt đầu khóc ngất không hay. Nhờ lúc nàng không hay đây, tôi đứng mà nhìn xem nàng, nơi thấy rõ ràng nữ sắc. Xem rồi tôi mới cất tiếng hỏi :

« Oan gì đâu mà nàng mới đây khóc trong lúc cảnh khuya. Nàng hãy nói thật cho tôi nghe coi như tôi có thể giúp nàng đặng chút ích gì, tôi xin ra sức giúp ? » Nghe hỏi, nàng giựt mình, ngó lên, thấy tôi, nàng không nói tiếng gì, duy trợ mắt nhìn tôi, rồi cầm khăn che mắt mà gục đầu khóc nữa.

Tôi thấy tình cảnh bi thiết như thế, không nỡ bỏ đi, tôi mới bước lại gần nàng, mượn những cam ngôn mỹ từ mà khuyên nhủ. Tuy vậy mà nàng cũng chưa chịu dứt tiếng nàng mà tỏ thật cùng tôi. Nàng cứ nói :

« Vì tư sự của tôi, gấm chẳng bẹ gì, xin người chớ có nặng lòng chiều cố. »

Tôi không nghe theo bơm hỏi nữa thì nàng lại nói :

« Chuyện nhà cũng chuyện thường, lúc vui lúc buồn, ở đời ai khỏi. Hồi buổn thì tôi than khóc vậy chớ hết buồn rồi tới vui, mấy ai đeo sầu chịu sao cho nổi. »

Thấy nàng phòng ý, tôi chẳng chịu đi ; cứ theo bơm đỗ nàng, khuyên nàng tỏ thật. Bơm hỏi như vậy hồi lâu, nàng thấy tôi thật tình chiều cố nàng, nàng tin lòng mới nói :

« Tôi rầu nỗi mình tôi quá, chẳng còn biết sống là vui ; tôi muốn quyên sanh, phuổi sạch nợ trần, cho rồi một kiếp. Sống-mà thân phải khổn khó như tôi vậy, sống chi vô ích. Sự khổn khó ấy, chẳng chi khác hơn, đi thì chớ, về nhà chịu không nổi mẹ-cha ; mẹ thì cờ rầy la, còn cha thì bức hiếp. »

Dứt lời, nàng cầm khăn che mặt mà gục đầu khóc rống lên nữa. Tôi mới hỏi tại sao mà cha-mẹ nàng với nàng lại chẳng niệm tình thâm, không ưa nhau vậy ? Nàng nói : « Chuyện thật khó nói, xin người chớ hỏi làm gì. Nghỉ vì tôi có đem sự thật mà kể ra, gấm chẳng ai tin mà kể. » Tới đến đây, tôi không hỏi thêm đặng một tiếng gì ; vì nói về chuyện gì thì nàng nói, mà hễ hỏi về tâm-sự của nàng thì nàng gạt ngang không cùng kiếm đều nói lảng. Bấy giờ nàng yểm lụy nói cười. Ỗi hỏi ra mới hay nàng tên là Noziere Violette. Tôi thầm xét : « Gặp gái sắc trong cơn vắng-vẻ, khác nào thấy ngàn vàng ở giữa đồng không ; mấy ai lại bỏ qua, ngơ mắt chẳng nhìn, nghiêng tai giả điếc. Tôi cập nàng dạo chơi thêm một đôi canh, rồi mới giã nàng, phân tay nam-bắc. Sau lại, có một đôi khi tôi gặp nàng, song thấy nàng khí-sắc chẳng vui, tuy cùng cười nói, mà xem ra vẻ, âu-sầu nét mặt. Rồi từ đó cho tới nay, không có khi nào, tôi gặp nàng đặng nữa. »

Lời chứng nầy, tuy là nói về tình tự dong dài, song chẳng phải là vô ích. Tưởng khi người chứng nầy gặp nàng Violette trong lúc nàng muốn quyên sanh. Theo như lời nàng khai, nàng muốn chết mà chẳng chịu chết riêng, muốn chết chung, nên nàng bửa 23 Mars mua thuốc về chia ba, một cho mẹ, hai cho cha, ba cho nàng ; mà rủi - - rủi hay là may ? - thuốc yếu quá, uống rồi đốt nhà mà ba không ai chết. Nàng nói nàng muốn thuốc cho nàng với cha mẹ nàng chết hết cho rồi một kiếp ; nhưng bởi nàng bỏ thuốc mê rồi lại đốt nhà, nên quan rồi thẩm không tin, quyết hầu cho nàng, cố sát : lại ngại, có người đồng lõa với nàng.

(Còn nữa) M.H.L.

Tiền thâu vào bớt mất 5 triệu

Cho tới ngày 31 Août 1933 những số tiền thâu vô về ba khoản nhứt trong ngân sách ông-pháp bớt đi mất 5 triệu 568 ngàn 965 đồng bạc, ít hơn trong số dự toán ngân sách đã định.

Tiền thâu về sở Thương-chánh cả thảy là 27.758 830 đồng, nghĩa là bớt đi mất 658.086 đồng.

Tiền thâu về các khoản mở mang về kỹ-nghệ cả thảy là 2.535 949 đồng, giảm mất 890.717 đồng.

Tiền thâu của sở hương chánh từ ngày 1er Août, giảm ít hơn tiền thâu năm ngoái, cũng trong lúc ấy, hết 1 tỷ là 5.394.119 đồng.

Chương trình cuộc chơi giúp trường dạy khăn bịnh

Chương trình cuộc chơi lễ thể thao ngày 26 Novembre 1933 để giúp cho trường dạy khăn bình-cho thuốc của hội Hồng-thập-Tự lại trường đua ngựa cũ ở đường Verdun.

1- Mưu có nhịp rận rộn. Ng ười đứng chồng lên nhứt cái tháp. (Mouvements rythmiques. Pyramydes humaines)

2- Đánh võ Annam và Cao-mên. (Boxe Annamite et Cambodgienne).

3- Nhảy lộn. Tập luyện trên hai cây đứng song song. (Acrobaties et barres parallèles).

4- Khiêu võ theo điệu dân bas ques (Danses basques .

5- Đấu cầu trên lưng ngựa. (Jeu de balle à cheval).

6- Đại chiến : Võ-sĩ Raphaël và Hugues.
(Match : Raphaël-Hugues)

7- Chơi cầu kiểu « Basket-ball » (Basket-ball).

8- Chạy đua kiểu « Steeple relais. (Course de steeple relai).

9- Chạy đua có nhảy qua nhiều chỗ. (Parcours d'obstacles).

10- Cỡi ngựa nhiều kiểu (Evolutions equestres).

Cuộc đua ngựa Saigon

KỲ THỨ NHỨT
(Saison officielle) 1933-1934
Thứ bảy 11 Novembre 1933

Lời bàn

ĐỘ THỨ NHỨT
Phần thưởng Ouverture
Độ tròn 1200 thước — Ngựa 3e série
Ngựa ta về hạng B, từ 5 tuổi sắp lên : nhứt 140$ nhì 70$

Ti Kim	46
Hồng phi Vân	45 -
Hoi Long	49 5
Long Hai	49 –
Huynh Phung	53.5

Trong độ nầy con Huynh Phung lấn hơn hết. Năm rồi, nó ăn Hoi Long và Ma Deuxième rất đề. lẻ thì kêu nó nhứt, nhưng mà nó chỉ tới 53 kilos rưỡi, lại đường cụt phải sợ Hoi Long ngay. Hồng phi Vân và Long Hai thì khó lòng qua nổi Huynh Phung, Hoi Long được. Đâu sự nhứt là con Nam Kim con nầy ngựa mới bề cao một thước ba mươi, hai tấc, dượt hay lắm, chỉ sợ đi không có thiệt đường, chớ phát trước. đi cho tử-tế thì có hy-vọng lắm vậy.

Tôi bàn : Hoi Long nhứt
Huynh Phung nhì
Ăn ngược : Nam Kim

∴

ĐỘ THỨ NHÌ
Phần thưởng Jouvence
Độ tròn 1500 thước
Ngựa libres hors série đã ăn hơn 80$ trong mùa mưa rồi nhứt 80$ – nhì 30$

La Tosca II	33 5
Khuu Lân	41 –
La Vân	40.5
Vang Ben	33.5
Khuu Voi	35 –
O Hoa	40
Kim ngâu Hoa	36 5
Khuu long Vân	32
Hồng dong Thanh	38 5

Theo lẻ thì độ nầy con Kim ngân Hoa ăn tại nầy dễ như chơi, nhưng nghe nó đau mới mạnh, vì bị đau sau khi đua tuần đó chớ chưa với Huynh Hou. Thế thì nó cần yếu e không đủ dượt thì đi không lại Khuu Lân. Độ nầy nài Dậu cỡi Khuu Lân thì có hy vọng lắm. La Vân Khuu long Vân chở nhẹ, nên chủ ý. La Tosca II tuy chở nhẹ, song đường 1.500 sợ đi không tới. Hồng dông Thanh không được sung chưa làm gì đặng độ nầy. Huynh dà forfait.

Tôi bàn : Khuu Lân nhứt
Khuu long Vân và La Vân nhì
Ăn ngược : La Tosca II

∴

ĐỘ THỨ BA
Phần thưởng Hác-Lân
Độ tròn 1200 thước — Ngựa 3e série
Ngựa lai từ 4 tuổi sắp lên Nhứt 190$ — nhì 60$

Radium	51 –
Kim Rong	47 –
Kim Hua	45 5
Reine Lumière	51 5
Vang Diêu	47 –
Hồng Châu	47 –
Véronique	49 5
Vang Son	49 –
Diamant	49 –
Bach van Long	51 5

Trong đám ngựa lai nầy có bốn con dượt coi hay lắm : Veronique, Diamant, Reine Lumière và Risque Tout. Nhưng Risque Tout lại bị động chơn. Còn mấy con kia dượt coi được mà đi chưa có thiệt đường. Trong bốn con tôi đã kể ở trên thì con Véronique có hy-vọng nhiều hơn hết vì nó đã ăn con Parfait, Risque Tout, Diamant rồi. Còn con Reine Lumière dượt coi cũng hay, nhưng nó lại có bịnh hay đau cẳng. Vậy thì độ nầy con Reine Lumière có phần tranh nhứt với con Véronique lắm.

Tôi bàn : Véronique nhứt
Reine Lumière và Diamant nhì
Ăn ngược : Hồng Châu

∴

ĐỘ THỨ TƯ
Phần thưởng Double Six
Độ tròn 1200 thước — Ngựa ta về hạng C từ 4 tuổi sắp lên nhứt 150$ — nhì 50$

Splandor	45 –
Hông Son	43 5
Kim tân Ngọc	39.5
Vân Phi	45.5
Bichette	49 5
Hồng thoi Hoà	41
Long Lac	49 –
Belle Haleine	43 5
Roc d'or ex Bam Luông	43 –
Royal	45.5

Trong đám ngựa C nầy con Long Lac trên chưn bơn hết, lại bền lắm, chở 49 kilos, nếu nài Apprenti cỡi thì con 46 kilos rưỡi cũng không nặng lắm. Kể đó con Hông Son, Vân Phi, Belle Haleine, đều là ngựa hay. Belle Haleine hơi đau chưng lại rồi, còn Hông Son và Vân Phi có thể tranh với Long Lac. Còn Hồng thoi Hoà ngựa libre lớn về, nó cũng mau-mà có tật không chịu phất cờ. Splandor ngựa mới chưa biết nó ra sao. Bichette tuy hay mà chở 49 kilos rưỡi thì hơi nặng. Bam Luông, Royal khó mà tranh với đám kia nổi.

Tôi bàn : Long Lac nhứt
Hông-Son và Vân Phi nhì
Ăn ngược : Hông thoi Hoà

∴

ĐỘ THỨ NĂM
Phần thưởng Armistice
Độ tròn 2000 thước
Ngựa lai từ 5 tuổi sắp lên và chưa ăn tới 1500$
nhứt : 230$ nhì 70$

Roselad	49
Ô phi Long	53 –
Irish Girl	51 5
May Flower	47.5
Parfait	51 –

Độ nầy đường dài 2.000 thước, lẻ thì tình ngựa già ăn, trái lại ngựa 4 tuổi mùa nầy hay lắm. Irish Girl và Ô phi Long không tài nào ăn nổi đám kia được. May Flower lành chưng rồi sung lắm, lại dượt cũng hay, Roselad không chắc gì qua nó nổi. Parfait nếu thiệt mạnh thì cũng có hy-vọng

Tôi bàn : May Flower nhứt
Roselad nhì
Ăn ngược : Ô phi Long

∴

ĐỘ THỨ SÁU
Phần thưởng Phénix
Độ tròn 1500 thước — Ngựa ta về hạng C từ 5 tuổi sắp lên nhứt : 190$ nhì 60$

Black ball	46 –
Đam Voi	43 -
Heriditaire	54.5
Ô Nang	41
Sans Souci	41 5
Đam Em	45.5
Đam Anh	49 -
Ô Hung	46 –

Đám ngựa nầy Heriditaire và Đam Em hay hơn hết. Nhưng Đam Em nghe ra bị đau chưng sao đó có lẻ sẽ forfait. còn Heriditaire chở nặng, nếu nài Bon cỡi thì còn có hy-vọng, còn nài khác cỡi chắc khó ăn được, nhưng cũng không mất place. Sous Souci ngựa 4 tuổi đi 1.500 thước, nếu mấy con già chạy nước lớn, nó chạy theo thì bết. Còn Đam Anh chở 49 kilos có le nó xưng hùng đó nầy. Black Ball và Đam Voi dượt coi hay quá. Đam Anh phải kiên tụi đó. Ô Hung không được sung. Ô Nang không làm gì tánh nết khó lòng làm

Tôi bàn : Đam Anh nhứt
Heriditaire và Đam Voi nhì
Ăn ngược : Sans Souci
Thân-Công

NHỚ ĐỌC
ở trương 6, tiểu-thuyết:
Đà nữ vàng phai

Vì không chịu thù truyền tòa
Viên thị-sự Dulac BỊ TÒA PHẠT ÁN Y CÁI ÁN PHẠT VẠ CỦA TÒA ĐẠI-HÌNH

Cách đây mấy tháng dư-luận ở đây xôn xao về vụ ông Dulac, một người được cử ra đề thi-sự vụ xử nọ ở Tòa Đại - hình, chẳng tòa hiểu thế theo lệ : « Tôi xin thề trước mặt Chúa và trước mặt mọi người . . . », thì ông ta nhứt định không thề là không, vì ông ta nói rằng mình không tin Chúa, và, theo lương - tâm ông, ông không thề làm như mình tin tưởng vậy.

Vì thế ông Dulac bị tòa Đại-hình, liên trong lúc ấy phạt ông 5oo quan tiền vạ.

Cái trường-hợp của ông Dulac, dư-luận chú-ý đến lắm, và Hội Nhơn-Quyền ở đây có nhóm để bàn tới nó. Ông Dulac có chống án qua tòa Phá-án để xin xử.

Nay có tin nói tòa Phá-án bên Pháp đã bác-đơn của ông Dulac rồi. Cứ theo lời quan Chưởng-lý, thì cáu thề ấy chỉ là một câu nói theo lệ, luật-pháp buộc không ai được cải.

Thề thì, mặc dầu ông tin tưởng Chúa hay không, ông Dulac cũng bị phạt 5oo quan tiền vạ.

Chiều nay! . . . Chiều nay!

GẦN GARE XE LỬA MYTHO -:- SAIGON
đường Colonel Boudonnet

BẠN XIẾC
HARMSTON'S

Mỗi buổi tối đúng 21 h. 45

Ngày 14 NOVEMBRE đúng 21h. 45
Soirée de Gala
Đổi trọn chương trình mới và hát giúp cho SỞ PHƯỚC-THIỆN SAIGON có quan Thống-Đốc Nam-kỳ chủ tọa

HÁT BAN NGÀY { Thứ bảy 11 Nov. và Chúa-nhựt 12 Nov đúng 16 h. 15

GIÁ CỐ NGỒI
(Tính luôn tiền phụ cấp cho kẻ nghèo)

Phòng 6 chỗ ngồi	15$75	Hạng nhì	1$60
— 4 chỗ ngồi	3.15	Ghế dài hạng nhứt	0.80
Hạng nhứt để riêng	2.60	Ghế dài hạng nhì	0.50
Hạng nhứt	2 10		

Trẻ em bận ngày thâu nửa tiền
Cai và linh : Ghế hạng nhì 1$05 — Ghế dài hạng nhứt 0$50
Những thú hát công chúng được phép đến coi từ 8 giờ sớm mai tới 6 giờ chiều

MUA GIẤY TRƯỚC TẠI HÃNG
Place du Théâtre -:- SAIGON
AU MENESTREL

W. HARMSTON'S Propriet. A. J. CHOTHIER Agent RICHARD BELL Dir.

SAVON VIET NAM TỐT HƠN HẾT

THUỐC
« VÒNG CẨM-THẠCH »
RẤT THƠM NGON

Hãng FU. C. I. A. vừa phát-mại thứ thuốc lá hiệu JADE (Vòng cẩm-thạch) hút vừa thơm, vừa giá bán rất hạ, mỗi bao 20 điếu mà chỉ bán có 5 xu thôi.

Muốn bán

Một cái nhà rất đẹp, ở chính giữa thành-thị, có sân buồng lớn, phòng rửa mặt và tắm rất tốt, vườn và nhà xe-hơi. Cách trả tiền rất dễ-dàng.

Xin hỏi tại : 3, Place du Théâtre.

SỨC KHỎE HOÀN TOÀN
Nhức đầu, đau bụng, sôi ruột, buồn ngủ, những chứng bịnh nầy nhiều người thường than ở mấy phút, đều do ở nơi ruột không được mạnh khoẻ. Mỗi bữa cơm tối uống một viên grain de Vals sẽ làm tiêu hết mọi sự khó chịu nầy và làm cho cơ quan tiêu hóa cử động đều đặng.

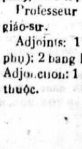

RƯỢU BẠC-HÀ GET
PIPPERMINT
GET
rượu nầy nấu bằng đá mát mẻ và mới khan tiếng.

PHÁP HOA VIỆT TỪ THOẠI
法華越辭話

SOẠN-GIẢ : Cao-minh-CHIỂM, Trần-trọng-HẬP

Số 12

A.— Acu

Aculé: 1 nhuệ lợi (đồ nhọn bén); 2 rất khéo.

Aculéforme: châm hình (một thứ cỏ như hình cây kim) danh từ thực-vật-học.

Acumine: tiêm nhuệ (một thứ rất dầu nhỏ mà nhọn) danh từ thực-vật-học.

Acupuncture ou acupuncture: châm trị (kim trị bịnh).

Acutangle: nhuệ giác (nhọn chỗ góc) danh từ kỷ-hà-học.

Triangle acutangle: nhuệ giác, tam giác hình (một hình nhọn ba góc).

A.— Ad

Adage: ngạn ngữ, tục ngữ.

Adagio: hoãn điệu (trì hoãn điệu hòa)— danh từ âm-nhạc.

Adamantin: 1 kiên ngạnh (bền cứng); toán thạch (cuốc, cứng, đập không bể như hột xoàn).

Adamique: thuộc nhơn loại thì-tổ A-đam-ơ (loài người thuộc về ông thì-tổ A-đam).

Adamisme: chủ trương lỏa thể chi học thuyết, phần ư thái-sơ chi ý (học thuyết chủ-trương về sự lỏa-chể, ý muốn trở lại ăn ở trần truồng như thời-lại thượng-cổ).

Adamite ou adamien: chủ trương lỏa thể chi học-giả (kẻ học-giả chủ-trương sự lỏa thể, hồi thể kỳ thứ hai).

Adaptation: 1 thích hiệp; 2 thích ứng; 3 thích dụng (danh từ triết học).

Adapter: thích hiệp.

Addition: 1 tăng gia (thêm vào); 2 gia pháp (toán cộng); 3 ẩm thực điếm chi trường đơn (tờ biên tiền để ăn uống của các nhà hàng).

Additionnel: truy gia (truy lại rồi phụ thêm).

Cent imes additionnels: bách phần chi phụ gia thuế (thuế bách phần phụ trội).

Additionner: 1 tăng gia; 2 tổng hòa (cộng lại).

Adducteur: 1 thân-súc-cân (gân ngay ra rút lại); 2 thân súc cân, nội chuyển cân; 3 địa hạt tự lại thủy quản (ống dẫn nước đặt ngầm dưới đất).

Addu tion: thân súc — (danh từ giải phẫu).

Ademption: tặng dữ chi phế chỉ (thâu lại lễ vật đã tặng cho); cách truất (cách chức truất chức.)

Adepte: 1 lão thủ (tay già dặn). 2 đắc môn kỉnh giả (người mới được đi vào một con đường khoa học).

Adéquat: 1 (chánh đối (đối nhau một cách đúng dắn); 2 bình quân (bằng nhau ăn xứng nhau); sung phân (phân chia dầy đủ) danh-từ triết học.

Adhérence: 1 liên kết (liên lạc đoàn kết); tán đồng (tán thành đồng ý).

Adhérent: tương liên (liên nhau); tán thành giả (người tán thành); đồ đảng.

Adhérer: 1 tương liên; 2 tán đồng.

Adhésion: liên-hiệp; đồng ý.

Adiabatique: bất truyền nhiệt (vật không truyền sự nóng đi được).

Adjante: 1 quyết loại thực vật danh (loại nấm); 2 kế thước thảo (cỏ đuôi gà).

Adieu: tai kiến (hẹn lần thứ hai); cáo biệt (nói từ lời nói từ giã nhau).

Visite d'adieu du parent: từ hành (thân khách từ giã mà đi).

Adieu au partant: tống hành (đưa người lên đường).

Repas d'adieu: tiện hành (tiệc tiễn hành.)

Un adieu éternel: vĩnh quyết (lời nói từ giã luôn không gặp nhau lại; lời tuyệt lại).

Adipeux: phi (béo); nhị chi (膩 脂) (cáng như mỡ).

Adposé: chi-phối quá da chỉ bịnh (bịnh phát phì, bịnh sanh ra bởi mỡ quá nhiều).

Adirer: thất lạc (rơi mất); di thả (bỏ sót, mất đi).

Adjudication: từ ra nặc (vâng lời, chịu lời).

Adjacent: phụ cận (phụ thuộc, lân cận).

Angles adjacents: cọng ách giác — (danh từ kỷ-hà-học).

Adjectif: hình dung từ.

Adjoindre: phụ gia (phụ thêm).

S'adjoindre: liên hiệp.

Adjoint: 1 phó (người làm phó); 2 bổ trợ (giúp đỡ).

Professeur adjoint: trợ giáo-sư.

Adjoints: 1 phó thủ (tay phụ); 2 bang biện.

Adjonction: 1 phụ gia; 2 phụ thuộc.

(Còn nữa).

NẾU BỆNH HO

LÀM ĐAU RỨT NGỰC...

Không bao giờ ta mắc bệnh ho ngay lập tức. Trước hết bị phát lạnh, nặng đầu, ngạt mũi. Trước thỉnh thoảng ho khan vài tiếng, sau lần dần thành ra ho có sụ cả ngày, sương sương đàm nhức vô kể.

Hơi các người mắc ho kinh cảm, bệnh ho sổ mũi, ở làm không chữa, các người nên dùng ngay chữa ngay lập tức: uống thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" ngay đi. Các ông lương y cho là thứ bệnh ho thì chỉ có thuốc ấy là kiến hiệu nhất, ho nặng cũng vậy.

Chúng tôi không ăn nói nhẹ nhàng đâu. Các người hãy đọc mấy câu này của ông G. Locomte (Deville, Ardennes):

« Tôi đã ông thuốc ngọt xứ Vosges đã mười ngày nay, Ngày từ mấy hôm đầu, tôi đã thấy thuốc đó kiến hiệu một cách lạ lùng quá. Nay tôi được đỡ chịu lắm, ho đã sắp tan, ngủ yên như trước. Vì vậy trong ho tôi xin cứ cùng dùng thuốc ngọt "Cazé" cả ».

Coi như vậy, các người thử nghĩ mà xem: thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" đã kiến hiệu cho nhiều người khác sao lại không kiến hiệu cho các người?

Hoặc các người mắc bệnh ho sổ mũi, hoặc bệnh ho đờm, hoặc bệnh hen, nghe như gió thổi trong phổi và cả ngày: uống ngay thuốc ngọt "Vosges Cazé"; chỉ có thuốc đó làm cho đỡ ngay.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu:
CAZÉ Pharmacien 69 bis, Avenue de Châtillon PARIS

CUNG-BẠN TUẦN-BÁO

Mỗi số đều có những mục này:

Chánh-trị. Kinh-tế. Xã-hội. Khoa-học hay cười? Và Tư-trên vuông cười (*Vạn trào phùng*) Tư Nam chí Bắc và từ Đông sang Tây (*Thiệp những việc quan-hệ xảy ra trong nước và khắp thế-giới*) trương Văn-chương (*văn-học luận, văn-học phê bình, văn thơ, chuyện thú trong làng văn, dịch pháp-văn và hán-văn*) trương Phụ-nữ (*xã-thuyết, ý-kiến bạn gái, giọng oanh thánh thót, hè mới sơn, gương sáng anh-thư liệt-nữ*) trương bí-đồng (*trò thuyết, câu chuyện ngụ ngôn, gương sáng thiếu-niên, văn-vần, nụ cười, đố giải-trí*) trương Nét bút giúp cười (*hình điều*) trương Nhìn khắp năm-châu (*các bức ảnh rất là mới rất đẹp về thời-sự*) chuyện vui, chuyện ngắn, tiểu-thuyết, tiểu hài-kịch.

Đọc một tờ Công-bạn, vui suốt tuần-lễ này, biết rõ những việc tuần-lễ trước, và hiểu hết các vấn-đề cần phải biết, đỡ khỏi bị thua kém ai, trong buổi « khôn sống, dại chết » này.

Mỗi số 16 trương lớn giá 7 xu

1 tháng (0$30), 6 tháng (1$80), 1 năm 3$00.

Báo quán số 5 và 7 đường Reims Saigon

VIỄN-ĐÔNG LẬP BỒN

Hội nặc danh lập-bồn Lang-sa có vốn 1 triệu quan, Một phần tư đã đóng rồi.

Chịu quyền chánh Chánh-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp kiểm soát.

Hội quán tại Hanoi, đường Paul-Bert số 32

Dây thép nói số 892

Phòng Quản-lý Saigon đường Catinat số 203-205

Dây thép nói số 1099

Những số trúng kỳ thứ ba ngày 30 Octobre 1933

Xổ tại Hội quán Hanoi, có ông LONG, Administrateur, của Hội và ông MANGE và PHAN-HUY-TINH dự cuộc xổ số ấy, hai ông này có mua Phiếu của Hội và có quan Thanh-tra coi về Hội Lập-bồn miền Bắc-kỳ và Trung-kỳ thị chứng.

Cuộc xổ số thứ nhứt: Hồi vốn bội phần 5000$

Số 21.770 *được ra* — Chưa có người mua

Cuộc xổ số thứ nhì: Hồi nguyên vốn 1000$

Số 2745 *được ra*

Số này chia ra cho năm phiếu mỗi phiếu là 200$ của mấy ông dưới đây:

N° 1 ông Theou Vannou, điều-dưỡng ở Kantout Paom-Penh,
» 2 » Itung, dương Armand Rousseau số 119 ở Hanoi,
» 3 » Theou Vannou, điều dưỡng ở Kantout Paom-Penh,
» 4 » » »
» 5 » Của một ông ở Paom-Penh, không có đóng tiền tháng hay nên không được hưởng số ấy.

Bon ông trên đây mua về hồi tháng Septembre đã đóng tiền tháng được 2 kỳ, mỗi kỳ là 1$ cộng lại là 2$, được hồi lại nguyên vốn mỗi ông là 200$ (lãnh liền).

Cuộc xổ số thứ hai: Phiếu khỏi góp tiền nữa

Số 2686 *được ra*

Số này chia ra cho 5 phiếu, trị giá 200$, mỗi phiếu của mấy ông dưới đây:

N° 1 ông Tran-ngoc-Anh, ở Gialoc Tràng-bàng, Tayninh,
» 2 » Ta-dinh-Dinh, 8e Quarter ở Hanoi,
» 3 » Nguyen-van-Ba, ở Gialoc Tràng-bàng Tayninh,
» 4 » Aubert, giúp việc hãng dầu C. F. A. P. Saigon.
» 5 » » »

Mỗi ông trên đây đã đóng tiền đủ mỗi kỳ là 1 phần, kỳ thứ 23, được đổi liền mỗi ông 1 cái và miễn góp là 200$ và được hưởng liền giá chước lại của hội và được dự cuộc xổ số mỗi tháng của Hội

Những cuộc xổ số kỳ tới định nhằm ngày thứ tư 29 Novembre 1933 năm giờ rưỡi chiều tại phòng Quản-lý, đường Catinat số 203-205, Saigon.

Trong vùng đất Việt

Nam-kỳ

THƠ TÍN

Cùng ông Nguyễn-ngọc-Khoa (Gocông)

Mới được thơ ông. Mấy bài thì đó của ông Thượng-tân-Thị làm chớ không phải của ai hết (10 bài Khuê-phụ-thán và 10 bài họa-lại). Ông T.T.T. hiện nay còn sống ở Vĩnh long. Có nhiều người làm tưởng của người đến bà đặt ra. Không phải. rong các báo đã có lục đăng nhiều rồi. Sẽ giới-thiệu cho ông.

V. B.

∴

Lời kính cáo của thơ-viện Tân-niên-tây

Gocông. — Vì muốn giúp cho anh em chị em đều được xem sách đọc báo trong lục tỉnh-rang, khỏi phí thì giờ quí báu, nên tôi đã xin được phép mở ra một thơ-viện (giấy phép n° 277, ngày 1er Août 1933) tại Tân-niên-tây (Gocong). Bước đầu là bước khó, nhưng tôi cứ tin ở tâm lòng sốt sắng của các nhà, có mỹ ý tô điểm nên giao-dục cho được nhe, chắc hẳn không phụ tấm lòng nhiệt thành của tôi mà lại tán thành giúp cho thơ-viện ngày càng thạnh vượng.

Anh em chị em có sách gì hay, có báo gì lạ, gởi tới biếu, tôi rất cảm cái thành tình ấy.

Le fondateur de bibliothèque
NGUYỄN-NGỌC-KHOA.

T. B.— Thơ từ xin để cho M. Nguyễn-ngọc Khoa thơ-viện Tân-niên-tây Gocông (Cochinchine).

∴

Tin Cô Bót

Saigon. — Nguyễn-văn-Đang 16 tuổi, vô nghiệp nghề ở đường hèm Bd de la Somme n° 110 bị bắt vì tội ăn cắp một sổ bạc là 218 của Nguyễn-v-Ngân 30 tuổi, sốp phơ cũng ở trong con đường hèm đó.

∴

Nguyễn-văn-Hai kêu là Nguyễn-khắc-Hai 32 tuổi, thợ-mộc trong nhà Auto-Hall nhà ở đường hèm Legrand de la Liraye số 11b và Triệu-văn-Vinh 27 tuổi, thợ mộc cũng ở chung một đường bị bắt về tội ăn cắp 71$ của một hãng ở Saigon.

∴

Toan cắt cổ tự tử

Saigon. — Ngày 8 Novembre vừa rồi vào hồi giờ tên Nguyễn-văn-Mao 42 tuổi, sao-den, nhà ở đường d'Arfeuilles toan lấy dao ca-nip cắt cổ tự tử. Người ta hay được chớ Mao vào nhà thương thì Cholon.

Bịnh tình của Mao coi mòi nặng lắm.

∴

Ông Trương-văn-Huấn nói về đề «Việc hiệp-tác tiêu thụ»

Câu chuyện «hiệp-tác tiêu thụ» ở Nhà-bè còn nghe vẳng vẳng bên tai nay lại được nghe ông giáo-sư Trương-văn-Huấn nói về vấn-đề «việc hiệp-tác tiêu thụ» làm cho tôi nghĩ lại câu chuyện cử ma cũng nhận việc hội ấy tan rã bất thành là phải lắm.

Người ta lập hội «hiệp-tác tiêu-thụ» mà người ta không hiểu cái tôn-chỉ của nó là thế nào, bảo những kẻ có trách nhiệm với hội không làm bậy cho hội tan rã sao được.

Vấn-đề diễn giả đem ra nói có bổ ích cho người mình trong lúc nầy nhiều lắm, nó bổ ích là nó cho những người thiếu học hiểu cái tôn-chỉ của việc «hiệp-tác tiêu-thụ» đặng khỏi lập hội khỏi đi trật đường rầy.

Về vấn-đề nầy, ông Trương-văn-Huấn nói rõ ràng lắm, bắt đầu ông nói về mấy người thợ dệt ở thành Kochdales bên Hồng-mao làm sao mà xướng xuất rồng lập thành hội «hiệp-tác tiêu-thụ» thứ nhứt ở đó, kế ông cắt nghĩa công việc hiệp tác tiêu-thụ ở Kochdales ban đầu kho khăn thế nào sau được thạnh hành phát tài sanh lợi ra sao thế nào. Đoạn n'y ông có thuật đôi chuyện thuộc về việc lập hội ấy cọ ý trào phúng làm thính giả cười dữ.

Bây giờ đến việc lập hội «hiệp tác tiêu-thụ» ở Pháp, ông nói về cuộc bất hòa ở giữa hai tổng hội các hiệp-tác-xã nhỏ ở miền Nam và tổng hội ở miền Bắc bên Pháp và đến công lao ông Charles Gide làm cho hai tổng hội ấy hòa giải nhau, mà tổ chức thành cuộc toàn quốc hội nghị của các hội hiệp-tác tiêu-thụ ở Pháp.

Muốn hiểu rõ tôn-chỉ của công cuộc hiệp-tác tiêu-thụ ông Trương-văn Huấn đem năm cái nguyên-tắc của hiệp-tác tiêu-thụ xã ra cắt nghĩa một cách rất rõ.

Kết thúc lại ông khuyên sự lập hội hiệp-tác tiêu-thụ trong xứ lại để cứu một it cái tình cảnh thống khổ của dân lao động ở xứ nầy.

Ông Huấn không đặt thành bài sẵn nên ông không đọc mà đọc diễn-văn vậy, ông chỉ nhờ theo mấy miếng giấy sốt của ông mà nói chuyện, cách ông nói rất dễ dàng.

Ông Huấn được thính giả hoan nghênh nhiều khi ông bước xuống diễn đàn liền vỗ tay nổi lên hồi lâu mới dứt.

Đ.N.N.

Sách mới

Sách

LA PART DE L'ENCENS ET DU FEU (*Phần hương Hỏa*) của ông Dương-tấn-Tài, phó đốc-phủ Dinh Hiệp-lý, có Chánh-phủ Nam-kỳ chủ-trương và được Hàn-lâm-viện khoa luận-lý và chánh-trị bên Pháp khen tặng.

Mention très honorable

Có trữ bán tại nhà-in Nguyễn-văn-Của, 57 *Rue Lucien Massat Saigon*, mỗi cuốn giá 2$50.

Mất tho 2$00).

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Ngày 10 Novembre 1933.

	10-11	9-11
Nhà nước	197.50	197.50
Ngân-hàng Đông-pháp	9 84	9 84
Banque Fr.Chine	9 84	9 84
Banque de Saigon	9 84	9 84
Financ. Fse. et C.	9 84	9 84
Hong-kong Shanghai	9 84	9 84
Chartered-Bank	9 84	9 84
Sté Immobilière de Crédit	9 84	9 84

∴

MÈ CỐC

Giá chợ đen nhà-mang Cholon, bao lai luôn giá lúa 68 kilos

Paddy pour riz de choix	1$40 à 1$45
Paddy pour riz numéro 1	1.25 à 1.30
— n° 2, 40/0, Japon	1.18 à 1.20
— n° 2, 10/65, Java	1.17 à 1.10
Paddy alimentaire	0 95 à 0 94

Sổ Tương tế

1 số độc trúng	10.000$—
1 số trúng	5 000.—
1 số trúng	3 000.—
2 số trúng. 2 000$ =	4.000.—
5 số trúng. 1 000 =	5.000.—
8 số trúng. 500. =	4.000.—
10 số trúng. 200. =	2.000.—
70 số trúng. 100. =	7 000.—
99 số trúng.	40 000 $—

Mỗ số giá: 1$00

NGÀY XỔ SỐ

11 Février 1934

Mua giấy số, xin gởi mandat và thêm 0$20 tiền cò recommandé cho:

Madame Nguyễn-thị-Truyền
103, rue d'Espagne
Saigon

ĐỀ PHÒNG

Có ho ban chót đỉnh, kiếp mua một gói « NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG CHỈ-KHÁI-TÂN » mà uống thì hết ho liền giá có 0$15.

Đừng để đến tam ngoạt thành lao, tam niên thành tổn mà tốn tiền nhiều.

化痰止咳散
HÓA-ĐÀM CHỈ-KHÁI-TÁN
« *THUỐC HO* »

Thuốc ho nầy của ông Vi-Ê-SANH ra công lắm non mới tìm kiếm các thứ dược-tài, bào chế ra thứ thuốc ho nầy trị các bịnh ho: Ho gió, Ho lao, Ho tổn, Ho ra huyết. Ho lâu năm và bị lức.

Dầu ho dữ dằn cho thế mấy, uống thuốc nầy trong nửa giờ thì bớt, vài ngày đã lành bịnh.

Người thường mỗi ngày uống 1 gói thì trừ được các chứng và bổ huyết.

Cách dùng:

Như người lớn mỗi ngày uống 1 gói khi ăn cơm rồi, hay là đang khi ho, thì uống với nước trà

Còn đàn bà có chửa uống nửa gói.

Và con nít chừng ba tuổi cho đến 8 tuổi, 1 gói phân làm 4.

6 tuổi cho đến 12 tuổi, một gói phân làm 3.

Cử kiêng: Đồ chiên xào, đồ nguội lạnh, trái cây, rau sống, đồ cá và rượu, mấy món đó chẳng nên dùng tới.

Mỗi gói giá là... 0$15 | 10 gói giá là... 1$40

VIN
TONIQUE & BI-NUTRITIF
Du Docteur RIF
Vệ-sanh TỬU
của Lương-y RIF *chế ra*

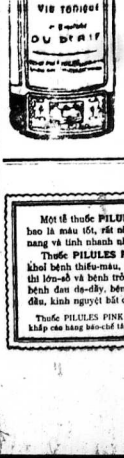

Thứ thuốc rượu nầu là vị đại bổ gân cốt càng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống được cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm nội thầy ngày xuân đà thân mỏn, hễ dùng rượu nầy vô, thì ắt dường cũ lần thành đồng, một mảy tươi tốt coi như trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đàn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, nhưng kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẻ lắm bội, da mặt đỏ sáng, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây đường Marins số 193-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie
Français-Chinois 190 - 192,
Rue des Marins, CHOLON.

KINH-PHONG
uống dầu nhức gân cốt chạy khỏi hẳng
RIỆU BỔ KOENIG
Teinture supérieure du R. P. KOENIG
có sách tặng của phòng thí-nghiệm
LOGEAIS
M. Rue de Bitz, BOULOGNE-SEINE (France)
Bán ở các nhà bào-chế
A Saigon : J. MUS-SOLIRÈNE-BARBEAU

« CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM
để chữa
BỆNH GIANG-MAI
bằng thuốc bánh
SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL nầy chữa ngay ở mau và ở các nơi bệnh chứng lần-thương, cả các thời-kỳ của bệnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không ốm-hại gì đến tỉ vị, thuốc nầy là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu:

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại
Préparation du Laborat. Chimiothérapique & Pharm. du Théâtre-Français à Paris

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hãng bào-chế tây ở thuộc-địa.

Một tế thuốc PILULES PINK thêm cho các cô-thể yếu-mệt biết bao là máu tốt, rất nhiều, rất bổ, rất hay làm cho sức mạnh nở nang và tinh nhanh nhẹn thêm lên.

Thuốc PILULES PINK là một thứ thuốc thần hiệu để chữa khỏi bịnh thiếu-máu, bịnh phiền-muộn, bịnh nhọc-mệt, bịnh tới thì lớn-sổ và bịnh trở về già, bịnh đau đa-dầy, bịnh nhức đầu, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây.

Modern' Laboratoire de prothèse dentaire

LAM-QUANG-SI

DENTISTE

Phong trồng răng, chuyên môn sửa đau răng

Sớm mai từ 7 giờ tới 12 giờ Buổi chiều từ 2 giờ tới 8 giờ tối.

N° 79 *Rue Vannier (Cho-cũ)* SAIGON.

HỎI CÁC PHỤ HUYNH HỌC SANH

Từ khi người Pháp sang qui mở mang xứ nầy thì các ngài đều hiểu rõ sự ăn-học là cần, nên người thì gởi con sang Pháp, kẻ tìm trường nầy trường nọ cho con học, mục đích mong sao con mau thành tài. Song cũng có nhiều người bất mãn, vì gởi con đi du-học xa có nhiều điều bất tiện, mà con tìm kiếm trường cho đúng đắng thì thật là khó khăn.

Nên ông Leuret, cố-nhơn khoa văn-chương triết-học, nguyên chánh sở Cứu-xét toán-quyền Đông-Pháp, khi đi diễn-thuyết các tỉnh trong Nam ngoài Bắc con nhờ lời yêu cầu của các ngài, mà ngày nay đã mở một trường rất lớn ở Hanoi để đem cái tài giáo-hóa trong mấy năm trước đây qui trường tư nầy được phép mở đến ban Tú-tài và dạy đủ cả các kỳ thi, ma quy mô kỷ luật như các trường có công bên Pháp.

Trường ở giữa Hanoi, trông ra ba mặt phố (Jules Ferry, Cathe, Grande Lamblot trong một khu đất rộng hơn một vạn thước vuông có sân cỏ mát mẻ, cây cối um sum, có chỗ cho học sanh *ăn ở ngay trong trường* tiện mỗi tháng 15 đồng, con tiền học các lớp như sau nầy

Enseignement Franco-indigène — Cycle Primaire	Tarif des frais d'études	Enseignement français — 1 — classes Elémentaires
Cours Préparatoire	15$..	a) Classe de Dixième
Cours Elementaire	1 50	b) Classe de Neuvième
Cours Moyen (1re et 2e ann	2 10	c Classe de Huitieme
Cours Supérieur	2 50	d Classe de Septième
2e — Cycle Primaire Supérieur franco-indigène	**Tarif**	**2 Classes dites de grammaire du Cycle secondaire français**
Cours de 1re année	4$50	a) Classe de Sixieme
Cours de 2e année	5 50	b) Classe de Cinquieme
Cours de 3e année	6,5	c) Classe de Quatrième
Cours de 4e année	8,50	d, Classe de Troisième
3e Cycle secondaire de l'Enseignement local	**Tarifs**	**3 — Classes d'Humanité**
1re Année	15$ 12$	Classe de Seconde
2e Année	16 12	Classe de Premiere
3e Année	17$ 15$	c Philosophie ou Mathématiq

Chỗ ăn ở trong trường có hạn, ai muốn ở phải viết thơ xin trước, để:

Monsieur le Directeur du Lycéum libre Hông-Bàng à HANOI

N. B. — Niên học 1933-34 sẽ bắt đầu vào ngày 1er Septembre tới 7 giờ sáng.

Lớp nghỉ hè bắt đầu giảng từ 26 Juin đến 26 Août 1933.

Ai muốn có quyển diễn lệ thì xin cứ nhớ in Imprimerie de l'Union Saigon, 57, *rue Lucien Mossard.*

Niên học mới rồi đã có 145 học-sinh trung tuyển các kỳ thi.

BANQUE DE L'INDO-CHINE

PRIVILEGIÉE FONDEE EN 1875

S. A. au capital de 120.000 000 Frs

Capital versé 120 000 000 Frs — SIÈGE SOCIAL

Reserves 90, *Bd Haussmann*

au 31-12-32 (25 000.000 Frs. PARIS (VIIIe)

Président Conseil d'Adm. M. René THION DE LA CHAUME

Directeur Général M. PAUL BAUDOUIN

Adresse Télégraphique INDOCHINE

SUCCURSALES & AGENCES

CHINE	INDOCHINE	AUTRES PAYS
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	
HANKEOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
	HANOI	NOUMEA
—PÉKIN—	—HUÉ—	
SHANGHAI	NAMDINH	PAPEETI
TIENTSIN	PNOMPENH	
YUNNANFOU	QUINHON	PONDICHÉRY
	TOURANE	
	—VINH—	SINGAPORE

Corresp ndants dans le monde entier

Traite Toutes operations de Banque et de change

SUCCURSALE DE SAIGON — QUAI DE BELGIQUE

Location de Coffres Forts

R. C. N° 1

Đại-tiện táo-sáp sinh ra nhiều bệnh.

Nếu muốn chánh khỏi, xin dùng :

thứ thuốc VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"

In theo đúng từ dạy bảo

RẤT THẦN HIỆU

RẤT TIỆN

RẤT DỄ

Bán ở khắp các hàng bào-chế tây

LỞ NGỨA SAU CHÂN

Hắc lào, ngứa ngáy bỏng dạ và tất cả các bệnh ngoài da muốn chữa khỏi tức khắc thì nên hỏi

POMMADE

FLORENTINE

Bán thử ngay, sẽ thấy công hiệu phi-thường

Có hàng vạn người viết thơ minh tỷ lỉ'...

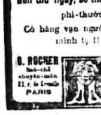

G. ROCHER

PARIS

GÂY MÔN

Thuốc SIROP du DESCHIENS có huyết bổ

Làm cho Sung tươi màu mỡ, ăn ít mà vẫn thuốc của các Lương-y trứ danh.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP BỔN NHÀ ĐANH PHÁP

Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp.

Vốn 1.000 000 lượng (Thượng-Hải)

và 8 000.000 phật lăng đã đóng tất cả

QUẢNG-LÝ CỔI ĐÔNG-PHÁP — SAIGON

số 26, đường Chaigneau

Chi-nghánh ở tại Hanoi, số 58, Đại lộ Francis Garnier

Chi-nghánh ở Nam-Vang : số 94 đường Galliéni

Muốn lập vốn — Muốn lập tư bổn

Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM :

— *Vé 1.000 đồng — mỗi tháng góp 8 đồng*

— *Vé 500 đồng — mỗi tháng góp 4 đồng*

— *Vé 250 đồng — mỗi tháng góp 2 đồng*

Đặng dự vào : 1. — Cuộc xổ số hồi vốn lại mỗi tháng kể từ tháng đầu.

2. — Cuộc chia 1/3 tiền lời của Hội sau khi đóng đặng 2 năm

NÊN LƯU Ý : *Hội cần dùng nhiều người chắc chắn và tử tế đặng làm quản lý tại những nơi mà hội chưa có người thay mặt.*

Qui vị !

Muốn mướn vẽ hình thiệt tốt đặng làm lời rao cho có hiệu-quả :

Muốn vẽ hình đặng in trong sách, hình vẽ theo yêu-thị lời rao buôn bán.

Các thứ tranh họa mi-luật thiệt khéo vẽ bằng phấn hoặc bằng dầu, vân vân...

Xin mời đến thương nghị lại

Imprimerie de l'Union

NGUYỄN-VĂN-CỦA

57 *rue L. Mossard* SAIGON.

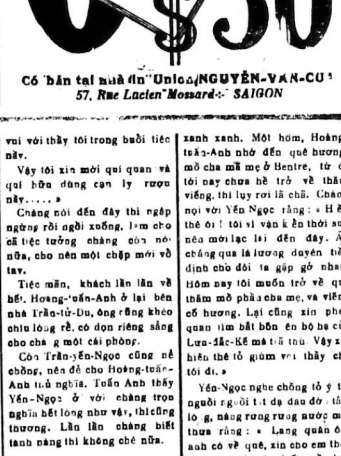

$30

Có bán tại nhà in "Union" NGUYỄN-VAN-CỦA

57, Rue Lucien Mossard — SAIGON

SÁCH RẤT CẦN ÍCH

cho thầy giáo dễ dạy trẻ em đọc và cho trẻ em dễ học tiếng Langsa

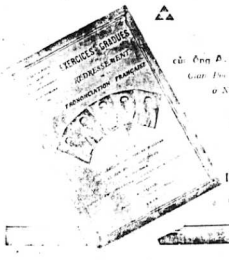

của Ông A. CHAMBON

Cours Supérieur Breveté Annamite

à Nam-Định

CÓ BÁN TẠI

IMPRIMERIE DE L'UNION

NGUYỄN-VĂN-CỦA

57, rue Lucien Mossard SAIGON

Bệnh đầu cổ họng là thứ bệnh nó làm cho ta không thiết gì sống nữa.

Thường khi buổi chiều mát mẻ, bệnh đó làm cho ta vấn vương-vương phải nóng sực. Ta phải chữa bệnh đó mau, như vậy ta phải chừng chỉ bệnh ho.

BỆNH HO - SỔ-MŨI

HO NẶNG SƯNG CUỐNG PHỔI

sẽ chữa khỏi hẳn, không có gian giảng nếu lúc ta mới mắc phải (hắt hơi, lơm giọng, ho gió), mà ta giữ gìn ống phổi ta và dùng ngày thứ

THUỐC VIÊN BRONCODYL

Nhuốc rất rẻ ràng, bất cứ lúc nào cũng được. Ta thấy kiến hiệu ngày hết ho, khỏi sổ mũi mà lại hết cả thân thể ta được khoẻ mạnh.

Bao đựng ban ở các hàng bào-chế và ở

Pharmacie Centrale J. MUS à Saigon.

TIỂU-THUYẾT Số : 59

Đá nát vàng phai

XI. — Đám cưới

Nhớ bạn ngọc ba nam thu nghĩa,
Biết lời xưa hai đứa cầu nhiều.

Tôi rất khâm-phục ý kiến hay của thầy tôi đã bày ra mà kén rể. Bởi lòng trời không phụ người nên xui cho ông tơ dắt néo, bà nguyệt chỉ đàng, tác hiệp cho anh chị tôi sum hiệp. Thật có chỉ tôi vui mừng bằng.

Đây tôi có đôi lời cảm ơn qui quan cùng qui ông qui bà, chẳng nệ đường xa khó nhọc, đến dự lễ thành hôn nầy.

Sau đây tôi cần chúc cho Hoàng - Trần đôi họ : Loan-phụng hòa minh, sắc-cầm hảo hiệp.

Tuấn-Nghĩa đọc dứt lời, cả tiệc cũng vỗ tay. Kế đó người ta cũng đọc tiếp theo rất nhiều bài nào cũ gì khen đôi vợ chồng mới, cầu được trường cửu, vân, vân...

Trong tiệc, ai nấy đều chuyện trò rất nên vui vẻ, mà Hoàng-tuấn-Anh thì sắc mặt chẳng vui. Chàng dùng dây trả lời vẫn tắt như vầy :

« Qui quan và chư qui hữu,

« Tôi rất thâm cảm mấy lời vàng ngọc của quan lương-y và qui hữu cầu chúc. Đó chẳng qua là lời quá khen, chớ tôi đâu có được như vậy.

Tôi rất cảm ơn qui quan và chư qui hữu, không nệ xa xuôi xuôi, dời gót ngọc đến chung vui với thầy tôi trong buổi tiệc nầy.

Vậy tôi xin mời qui quan và qui hữu dùng cạn ly rượu nầy..... »

Chàng nói đến đây thì ngập ngừng rồi ngồi xuống. Làm cho cả tiệc tưởng chàng còn nói nữa, cho nên một chập mới vỗ tay.

Tiệc mãn, khách lần lần về hết. Hoàng-tuấn-Anh ở lại bên nhà Trần-tử-Du, ông cũng khéo chiều lòng rể, có dọn riêng sẵng cho cha ở một cái phòng.

Còn Trần-yến-Ngọc cũng nể chồng, nên để cho Hoàng-tuấn-Anh tuỳ nghĩa. Tuấn Anh thấy Yến-Ngọc ở với chàng trọn nghĩa bết lòng như vậy, thì cũng thương. Lần lần chàng biết lánh nàng thì không chê nữa.

XII — Viếng quê hương

Hãy lâu đất khách tha hương luống trông một đám mây hàng xanh xanh. Một hôm, Hoàng-tuấn-Anh nhớ đến quê hương, mỏ cha mẹ ở Bentre, từ đi tới nay chưa hề trở về thăm viếng, thì lụy rơi lã chã. Chàng nói với Yến Ngọc rằng : « Hễn thê ôi ! tôi vì vận kẻn thời suy nên mới lạc lài đến đây. Ấy chẳng qua là lương duyên tiền định cho đôi ta gặp gỡ nhau. Hôm nay tôi muốn trở về quê thăm mồ phần cha mẹ, và viếng cố hương. Lại cũng xin phép quan tìm bắt bổn ên bộ bà của Lưu-Sắc-Kế mà trả thù. Vậy xin hiền thê tỏ giùm với thầy cho tôi đi. »

Yến-Ngọc nghe chồng tỏ ý thì ngồi ngẫm nghĩ hồi lâu rồi lắm lời, năng rưng rưng nước mắt thưa rằng : « Lang quân ôi ! anh có về quê, xin cho em theo với, trước là cho biết mồ phần ông bà cha mẹ sau là giúp anh mà bề quản gian ác mà trả bù cho chị Tố-Hoa. Hễ việc chi hữu chi tất cần thành, xin lang quân chớ có buồn mà bao lỗn tình thân. Mai mấy em tỏ cho cha hay, rồi đôi ta sẽ đợi gót.

— Hiền thê, em nói mấy lời, anh cảm ơn lắm, nhưng mà em theo anh làm chi cho cực khổ. Vóc ngọc mình vàng mà xông pha gió bụi sao tiện. Em hãy lau cửa các phòng khuê, nay lại muốn dầm sương cùng gió thì sao cho được, vì anh đi tìm bắt bọn ấy chẳng phải là sự dễ.

— Lang quân anh nói lời ấy, làm cho em không được vui. Để là gã nghĩa vợ chồng, thì anh tử phải đồng chung em hà tư việc lao khổ mà để cho anh đi một mình sao.

Câu chuyện lời đây lời đó, vợ chồng nhìn nhau, ai về phòng nấy mà ngủ. Sáng ngày sau, Yến-Ngọc dậy sớm, nàng đem lời Hoa-tuấn-Anh đã nói, mà thưa lại cho Tử-Du nghe. Ông nói như vậy thì con phải đi với chồng con. Đoàn ông kêu Tuấn-Anh mà căn dặn nên cẩn thận trong lúc quá trình.

Chàng vâng lời, rồi qua nhà ông Lê-tuấn-Nghĩa dặng từ giã. Đến nơi, gặp vợ chồng Lê-phước-giải Đạ và bà Nguyễn-thị-Bạch. Lê thấy ngỏ chàng nói đều xin liệu đặng giúp chàng trả hù. Hoàng tuấn Anh cảm mày may mà rằng : « Anh rất cảm ơn mấy em có lòng tốt như vậy, nhưng việc nhà của anh, mà để cho mấy em nhọc lòng lắm sao phải ! »

Lê-tuấn-Nghĩa nói : « Anh phận như vậy là bổn phận của anh. Lòn chung tôi, nể là con ngợ tới tê vợ trụ nầy phải lấy sự thanh tin làm nhiệm-vụ. Liệu bạn đôi với nhau phải thanh tin, người trong xã-hội đều bạn bạn cả. Tôi đã thanh tâm giúp anh hi phải tiêu-trước là tuỳ-tiện, anh chớ cũng mà mất lòng tôi. Vợ chồng Lê phương Hồng xin theo anh đó, là toan trả nghĩa cho anh. Anh chớ ư mà làm cho người ta không vui vậy. »

Bà Nguyễn-thị-Bạch nói : « Mụ tiếc vì mụ đã già cả rồi, không thể theo thầy mà đến cơ tại tạo được. »

Lê-tuấn-Nghĩa nói : « Chân cẳng đi coi giùm nhà cửa của chau.

— Được lắm ! nhưng hãy cho mụ đi về Bentre thăm quê hương xứ sở đôi ngày, rồi mụ sẽ ra. »

Hoàng - uấn - Anh nghe hai người bàn tính, thì cảm ơn lắm, chàng nói : « Việc của tôi mà làm cho dì và hiền để phải khó nhọc, thật tôi chẳng yên lòng.

— Hoàng-huynh, sao anh cứ phân như vậy hoài.

(*Còn nữa*)

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN

Directeur-Propriétaire : NGUYỄN-VĂN-THIỆT,

57, *Rue Lucien Mossard.* — *SAIGON*

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES

Le Gérant : LÂM-VĂN-NGỢI,

Tirage 24/10 exemplaires
10 Décembre 1933.

ESSENCE
LOTION
POUDRE
SAVON
BRILLANTINE

TỐT
THƯỢNG
HẠNG

ADOREIS

Gellé Frères Paris

NÀY THUỐC CHỨ DANH
CHỮA BỆNH
ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi bệnh đau lưng do thận sinh ra. Lại cũng là thuốc thần diệu nhất để chữa bệnh thấp, bệnh đau-ngang-thắt-lưng, bệnh nhức-xương, bệnh sưng-mắt-cá. Lại còn khi nước tiểu đục, hay vàng, hay nếu có chất vôi, thì nên dùng ngay THUỐC VIÊN FOSTER. Ai càng dùng THUỐC VIÊN FOSTER thì không những bệnh sẽ khỏi hẳn, mà mình lại thấy cháng-kiện, nhẹ-nhàng để làm việc. Các bà khi sẻ bông, huyết mạch không điều hay ngày ngất, mỗi năm nên sơi vai lần THUỐC VIÊN FOSTER.

Một Hộp 8fr50 — PILULES FOSTER — Hai Hộp 14fr85
CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàng bào chế tây và gửi mua tại nhà
H. BINAC, Phiem, số 28 Phố Ferdinand, PARIS.

Ở PARIS
các bà xinh đẹp muốn giữ cho da mặt được mịn màng hoài thì dùng
CRÈME SIMON
hạt hiệu nghiệm, hạp theo vệ-sanh, giup ích được và đáng nên dùng.
Mỗi buổi sáng và chiều, khi rửa mặt rồi còn dương ướt, thoa nó lên sẽ thấy hiệu nghiệm liền.
Qui bà không cần phải lựa thứ nào nữa, qui bà nên chăm một thứ đó mà thôi.

TIÊU ĐỘC — PHÁT HÃN
TRỪ TIỆT BỆNH NGỨA — HẠC LẠO LỊT BỘ V. V.
TA LOC
Máu ta bằng thuốc
SAN-SỜ-PA-RAY
PA-RI-DI-EN-NỜ
(Salsepareille Parisienne)
Thuốc chuyên-môn rất công-hiệu để chữa bệnh ngoài da
Bán khắp các hãng buôn đều có bán
THANH LƯƠNG
Bán buôn tại số nhà 4, rue Vivienne PARIS

TÌ-VỊ DƯỢC LÀNH MẠNH
NHỜ THUỐC BỘT
CỦA ÔNG TĂN-SĨ Y-KHOA
POUDRES DE COCK

Ông, qui bà biếng ăn biếng uống, tiêu hóa chậm trễ khó nhọc, nặng sưng hay là ngán tức, sau khi ăn cơm rồi chăng? Qui ông, qui bà hay ra chưa tốt, nhứt đầu chóng mặt, hay ngáp, ngủ gục, khi mới ăn rồi, lưỡi đóng trắng hơi thở hôi thối (thối miệng), sinh bụng không? Qui ông, qui bà ăn uống không tiêu bắt hợp ăn, buồn mửa, khi thì thảo da khi thì bón không? Có đau mỏ ác đau bụng, có mỏi mệt nhọc, thở hào hển, hay đêm tức tưởi, chiêm bao ngủ không được chăng? Phải nhớ trong trí rằng: thuốc bột Poudres de Cock làm cho qui ông, qui bà hết sự đau đớn ấy và các chứng bịnh nó làm cho qui ông qui bà chịu nhọc cả đôi, vì thuốc bột POUDRES DE COCK làm cho tì vị bước lại như cũ rất mau. Uống thuốc bột POUDRES DE COCK ăn cơm ngon, vật thực nào nó tiêu hóa cũng dễ, ngủ tăng lục phủ tim đều, óc, gan, thận, phế phủ được thông đồng, tinh thần trang kiện mạnh mẻ, vui vẻ. Qui ông, qui bà, ai ai cũng dau tì-vị, vậy thì uống thuốc bột POUDRES DE COCK vì nó sẽ mà trị bịnh ấy.

Đôi thuốc bột POUDRES DE COCK đựng trong hộp thiếc để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành JEUMONT, tỉnh Nord.

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU
VICHY CÉLESTINS
UỐNG TRỪ LÀNH CÁC CHỨNG:
Nhức xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhức gân, đái lợn cợn có cát, đau lắc-léo
CÁC VỊ SÁNG HIỆU VICHY-ÉTAT
SEL VICHY-ÉTAT
PASTILLES VICHY-ÉTAT
COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT
Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối. Uống hai ba liều, khỏi ăn rồi thì để tiêu tang.
Để cho mọi người làm ra nước mạch hợp độ, uống cho ăn mau tiêu.
COI CHỪNG LẤM ĐỪNG GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

Thuốc mới bài, uống vào lỗ miệng, trị
BỊNH TIỀM LA
Uống thế khỏi chích thuốc

SIGMARGYL
Laboratoire Chimiothérapique, 2, Place du Théâtre Français, PARIS, et toutes Pharmacies.

A Saigon: L. SARREAU, Pharmacie Normale, 7, Mail, Pharmacie Centrale

Liêu trai chí dị

Chuyện ông Trương-huờn-Hầu

Tiếp theo,

Số là ở trong làng Ấy mỗi năm thường cứ tế và hát xướng lại miếu ông Trương-huờn-Hầu, năm nào cũng vậy, đã thành cái tục lệ như vậy, mà Lưu-tử-Huy lại là người làm đầu trong việc ấy.

Việc cúng tế năm nay cũng mới vừa xong, cách chừng 3 ngày trước, ngày Ấy mới nhà dâu có một người đến mời lên nhà; hỏi thì người Ấy nói lôi thôi, nghe không được rõ, mà cứ thúc đi gấp quá; đến chừng qua khỏi đánh nói rõi ngó thấy nhà sửa lễ đãi thì ngó nhau mà lấy làm lạ, lúc đến cửa rồi người đi mời Ấy mới chịu nói thiệt; ai nấy đều sợ hãi, song chẳng dám trở lui, người đi mời Ấy lại nói, xin mấy ngài hãy nhóm đó tại đây, vì còn rước một ông khách dường xa, đi cũng gần tới. (Người khách dường xa, tức là Bành đó) mấy người bị Huờn-Hầu bắt tay mời thình đó, người nào cũng nghe đau chỗ Ấy, chỉ áo ra coi, thấy đều bầm xanh, Bành coi lại nơi cánh tay của mình cũng vậy; ai nấy đều kinh sợ và lấy làm lạ vô cùng.

Khi ai nấy về hết rồi, Lưu bèn sửa soạn mâm mền mà nghỉ chung với Bành. Trời sáng ra, người trong xóm đều tranh nhau mà tiếp đãi Bành, lại đi với Bành vô chợ mà coi ngựa; hơn trót mươi ngày, lựa hơn mấy chục con, mà chẳng có con nào khá khá cũng được, chớ hơi sức đâu mà phải đi chọn lựa mỗi ngày.

Bữa nọ vào chợ thấy có một con vóc mình thiệt tốt, bèn nhảy lên cỡi thử mà coi, thiệt quả là tuấn-mã (*ngựa hay*), bèn cỡi luôn vào xóm, đặng chờ người bán đến mà luận giá tiền. Ai ngờ đợi hoài mà không thấy đến, bèn trở lại chợ mà tìm, thì người chủ ngựa đã đi đâu mất; Bành nào lại tới thân đã dặn, bèn khoảng kiếm nữa, lối đó Bành mới tự biết cho khách mà về, chư khách mới người đều lấy vàng bạc ra mà tặng tống cho Bành, gọi là lễ tiễn hành.

Con ngựa Ấy được đi mỗi ngày hơn 5 trăm dặm, về tới nhà rồi bèn thuật chuyện lại của mình đã gặp cho ai nấy nghe; không có ai tin hết, Bành bèn mở gói lấy những đồ ở trong đất Thục đưa ra cho ai nấy coi, chừng Ấy ai nấy mới tin và lấy làm quái lạ. Bành lấy hương-bảo ra coi, thấy nó đã khô; đếm coi được 7 cộng, bèn tuân theo phương pháp, đốt ra hòa ra bạc vàng hơn muôn lượng.

Từ đó Bành đã trở nên giàu có lớn. Bèn tìm qua đến chỗ cũ, cung tế hơn ba ông Trương-huờn-Hầu, kêu bạn bè tới hát ba đêm ba ngày rồi mới trở về, năm nào cũng vậy.

Chuyện nàng Phăn-Điệp

Dương-Viết-Đan là danh sĩ ở Quyah-Châu, nhơn đi qua quận khác mà về, đi đường biển bị dông lớn, thuyền gần chìm, bỏng thấy một chiếc thuyền trống, trôi gần bên cạnh, bèn nhảy qua bên thuyền Ấy, quay đầu ngó lại, những người đồng đi với mình đều chìm mất hết; gió càng ngày thổi tới càng mạnh, bèn nhắm mắt đành liều trôi nổi tới đâu hay đó.

Chẳng bao lâu gió êm sóng lặng, chàng mở mắt ra, thấy có một hòn giữa bể, trên hòn lại thấy lâu cao các rộng, bên chèo thuyền ghé vào tựa bến, rồi bước lên bờ, thấy có cửa ngõ, mà trong xóm đều vắng vẻ vắng lim; đi hết sức rồi ngồi, ngồi hết sức rồi đi, bèn lần mà cũng không ngõ có lẽ gì gây chó sủa chi hết; thấy có một cái cửa day một qua hướng bắc, tòng trước rèm rạp; túc ấy lại khám đâu mùa đông, trong tường không biết bông chi thấy đều đua nở, rực rỡ đầy mành, trong lòng rất thích, bèn lần hồi đi vào, xa xa nghe có tiếng đờn cầm, chàng men lần tới nữa; xảy thấy một con tỳ-nữ ở trong đi ra, trạt chừng 14, 15 tuổi, xinh đẹp vô song, vừa ngó thấy chàng, bèn quày trở lại. Kế nghe dưt tiếng đơn, lại thấy một vị thiếu-niên ở trong đi ra, trong ý lấy làm lạ bèn hỏi chàng ở đâu mà đến đó.

Dương bèn tỏ hết việc mình bị xiểu, lại bỏi qua họ hàng. Dương cũng tỏ thiệt họ hàng và gia-thế của mình.

Người thiếu-niên ấy mừng rằng: «Nếu vậy thì chàng là người ba-son bên vợ ta đó.» Bèn mời Dương vào viện, trong viện trần thiết rất đẹp; lại nghe có tiếng đơn cầm, chàng vừa bước vào thấy có một người thiếu-phụ đương ngồi mà khảy đơn, trạt chừng 18, 19 tuổi, phong-thể rỡ ràng, vừa thấy khách vào, liền đề đơn xuống mà tránh đi nơi khác.

Người thiếu-niên cũng lại mà nói rằng: «Ấy là quyền-thuộc của khanh đó.» Bèn thuật hết lại đầu đuôi các việc và lai-lịch của chàng.

Người thiếu-phụ Ấy nói: «Nếu vậy thì là cháu của tôi đây mà.» Nhơn bỏi chàng rằng: «Là bộ, cháu mạnh giỏi thế nào? Cha mẹ cháu năm nay được bao nhiêu tuổi?»

Dương nói: «Cha mẹ cháu lối bốn mươi ngoài tuổi, đều mạnh giỏi cả; duy có bà một cháu mới có lục tuần, mà vì bệnh, nên hễ có đi đâu thì phải có người điều đỡ, còn chàu đây thiệt chẳng biết có thuộc về bàng sao, xin có chỉ bảo, đặng sau chàu về có thuật lại cho ba-nội và cha mẹ cháu biết.»

Người thiếu-phụ Ấy nói: «Xa xuôi cách trở, âm vân vắng bặt đã lâu, chẳng chàu có về, thì nói với cha chàu, rằng có cô mười bỏi thăm, vậy thì cha chàu biết liền.»

Dương lại hỏi: «Còn Dương của cháu đây họ gì?»

Người thiếu-niên nói: «Ta họ Yến, tên là Hải-Dư; chỗ nầy kêu là Thần-Tiên-Đảo, cách Quỳnh-Châu non ba ngàn dặm, ta lưu-ngụ ở đây cũng chưa được bao lâu.»

Còn đương trò chuyện, Thập-Nương bước vào, bỏi con tỳ-nữ, đem đồ ăn với rượu ra mà đãi chàu, rau cải thơm ngon, khác hơn thế gian, song cũng chẳng biết là rau gì.

Cơm nước xong rồi, dương chàu dắc nhau đi dạo vườn. Chàng thấy trong vườn đào lý đương trổ bông đều nết thì lấy làm lạ lắm.

Yến nói: «Chỗ nầy mùa hè không nóng lắm, mùa đông cũng không lạnh lắm, hoa trổ luôn luôn, không ngày nào dứt.»

Dương mừng lắm, bèn nói rằng: «Nếu vậy chỗ nầy là Tiên-hương, để cháu về nói với cha mẹ cháu, dời nhà đến đây mà ở cho gần cô dượng.»

(*Còn nữa*),

Các cô có em !

NÀY CHO CÁC EM NHỎ CỦA
QUÍ CÔ ĂN SỮA ĐẶT, CÓ ĐƯƠNG.

NESTLE

HIỆU

con chim

Là một thứ vật thực rất lành,
rất bổ và dễ tiêu hóa

Hãng **NESTLE** *số 35 đường Mac-Mahon có sách dạy nuôi đường con nít bằng chữ Quốc-ngữ của Bác-sĩ Vidal Quí Bà quí Cô muốn dùng xin hỏi lại hãng sẽ gởi tặng.*

PHAI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

HÃY NÀI CÁI KỸ TÊN : **MIDY**

SANTAL MIDY

(Săn-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiền và tinh hảo để trị bịnh *đau lâu*, mới củ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu **MIDY**.

Buôn bán lỗn số, 8, Đường Vivienne, Paris.
Trong mấy nhà Thuốc.

THUỐC HIỆU **ASPIRINE** DES **"USINES DU RHONE"**

là thuốc để uống trị những bịnh :
Nóng lạnh, sổ mũi, rèm mình các chứng rét cư
Nhức đầu, nhức óc, nhức răng
Đau mình, đau mẩy, đau lưng. Nhức gân cốt, trật cổ

Phải coi chừng trong mỗi nhà bán thuốc
Phải đòi hỏi cho đúng hiệu "USINES DU RHONE"
mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu nhiệm.

CÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PI-LUN-LO PANH KO

(PILULES PINK)

RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ YẾU MỆT CỦA CÁC CƠ THỂ

Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu tốt và tăm nhuận các cần tủy ; thuốc nầy làm cho biết đói, làm cho các nước trong dạ dày chong sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của cả các cơ thể.

Cho nên thuốc *PILULES PINK* thật đáng gọi là thuốc dạ thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phiền-muộn, bịnh gầy-mòn các bịnh trở về già, bịnh đau bao-bì, bịnh nhức đầu, bịnh căn lực mỏi mệt.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây

Elixir tonique ANTIGLAIREUX
du Dr GUILLIÉ

La thuốc bổ mỹ-tửu đã nổi tiếng từ một trăm năm nay (từ năm 1812) để trị các bịnh do

Mật tuổ và **Đờm dãi**

sinh ra, nghĩa là

các bịnh ở Gan, ở Dạ giấy (bao tử) ở ruột, ở tim, các bịnh động huyết, bịnh ngã nước, Sốt, Tê-thấp.

Phải nhân kỹ tên ký
G. ROCHER, Bào-chế chuyên-môn
PARIS, 32, Rue de Grenelle
Bán ở các hiệu thuốc

THUỐC RƯỢU THIÊN-THỜI

(*Xin xem toa thuốc dưới đây*)

Toa thuốc rượu nầy của ông Lê-quang-Hóe, Cai-tổng Minh-đạt Mỏ-cày (Bến tre) soạn ra. Tôi đã có sao cho nhiều ông, thầy đều cứu được nhiều người rủi bị bịnh thiên-thời rất ngặt.

Phần tôi, tôi đã cho thuốc nầy, cứu được nhiều lắm.

Một trăm người, thấy cứu được trên chín mươi người ; miễn là đừng để cho quá ngặt nghèo, tức nhiên khó cứu.

Rượu nầy chẳng những dùng mà trị mình thiên-thời, nó cũng trị được bịnh trúng thực (1), trúng hàn (2), trúng thử (3), mỗi lần uống một muỗng café, như bịnh nhiều thì uống hằng hai, mười phút, hay năm phút đồng-hồ uống một lần, uống chừng nào thấy hết thì thôi. Thuốc rượu nầy không kỵ thai.

Toa thuốc nầy giá lối 4 $ 50, (4) nên dặn riêm thuốc tán ra cho nhỏ rồi để vô thap nhỏ chừng sáu bảy litres rượu, ngâm lối năm ngày đã dùng được.

Xin quí ông quí bà hãy lấy lòng nhơn từ bỏ thuốc nầy ngâm rượu trước để dùng trong nhà, sau cứu người lem phước, vì bịnh thiên-thời là bịnh rất ngặt, sợ e đến việc trở tay không kịp.

NGUYỄN KHẮC-NƯƠNG
Nghị-viên Thành-phố Saigon
Chủ nhà in Nguyễn Khắc và hãng bánh Quốc tế
33, Rue Le Grand Ere

(1) *Trúng thực.* — Khi nào mình rủi ăn món chi không tiêu, đau bụng lập tức uống vô một muỗng nhỏ thì hay hết liền.

(2) *Trúng hàn.* — Hoặc mắc mưa, hoặc đi đêm cảm mé sương, lập tức uống một muỗng nhỏ, tức nhiên khỏi trúng hàn.

(3) *Trúng thử.* — Khi nào đi ngoài nắng gắt, về chân ăn nhức đầu, lập tức uống vô một muỗng nhỏ, tự nhiên khỏi trúng thử.

(4) Như dùng ít, bỏ nữa toa cũng được, ngâm lối bốn litres rượu.

B. N. — Thuốc rượu nầy tôi có ngâm sẵn, ai hữu sự đến, tôi giúp thuốc, ở xa xin gởi thơ.

北參	二兩	茯苓	一兩	白朮	一兩半	炙草	一兩	陳皮	五錢	正半下	一兩	木香	五錢
	Hồi-sa-sâm 2 lượng		Bạch-phục-linh 1 lượng		Bạch-truật 1 lượng rưỡi		Chích-cam-thảo 1 lượng		Trần-bì 5 chỉ		Chánh-hàm-bộ 1 lượng		Mộc-hương 8 chỉ
厚樸	一兩	蒼朮	一兩	香附	一兩	砂仁	五錢	木香	五錢	正半下	一兩	陳皮	五錢
	Hậu-phát 1 lượng		Thương-truật 1 lượng		Hương-phụ 1 lượng		Sa-nhân 8 chỉ		Mộc-hương 8 chỉ		Sa-nhân 8 chỉ		Trần-bì 5 chỉ

只殼	一兩	神曲	一兩	白芍	一兩	白扁豆	一兩	白朮	一兩半	炙草	一兩	陳皮	五錢
	Chỉ-xác 1 lượng		Thần-khúc 1 lượng		Bạch-thược 1 lượng		Bạch-biển-đậu 1 lượng		Bạch-truật 1 lượng rưỡi		Chích-cam-thảo 1 lượng		Trần-bì 5 chỉ
胡椒	五錢	木瓜	七錢	豬苓	五錢	香薷	五錢	藿香	五錢	白扁豆	一兩	白芍	一兩
	Tiêu-sọ 5 chỉ		Mộc-qua 7 chỉ		Trư-linh 5 chỉ		Hoạt-hương 5 chỉ		Hoắt-hương 5 chỉ		Bạch-biển-đậu 1 lượng		Bạch-thược 1 lượng
丁香	五錢	白荳蔻	五錢	肉桂	五錢	白砂糖	四兩	澤瀉	一兩	正懷	一兩半	白皮參	二兩
	Đinh-hương 5 chỉ		Bạch-đậu-khấu 5 chỉ		Nhục-quế 5 chỉ		Đường-cát-trắng 3 lượng		Trạch-tả 1 lượng		Chánh-hoài 1 lượng rưỡi		Bạch-bì-sâm 2 lượng
熟地	四兩	白附子	五錢									烏梅	一兩
	Thục-địa 4 lượng		Bạch-phụ-tử 5 chỉ										Ô-mai 1 lượng

乾薑	五錢	Càng-cường 5 chỉ

Nói sơ lược về nước Nhựt

Đạo Thiên-chúa cũ-lao vàng

Theo lời nhà văn sĩ Marco Polo soạn ra truyền bá khắp bên Âu-châu nói rằng ở bể Nhựt-bổn có một cái đảo mẫu nhiệm lắm tên Cépango đầy những vàng ròng, nhà cất bằng vàng, lợp bằng vàng, đồ-đạc trong nhà cho tới đồ nấu nướng cũng bằng vàng, nên dân bên Á-châu bán tin bán nghi không ai biết có vậy không.

Đến sau lối 1512-43 (không rõ năm) có một tên Bút-tu-ghê tên Meudez Pinto coi thuyền đi buôn bị bão-tố đưa anh ta lại vào đất Nhựt-bổn.

Tự đó tới nay nước Nhựt-bổn tuy sanh ton như các nước nhưng thuở giờ không có người Âu-châu nào sáng qua đó, nên dân cường mới thấy một người Tây thì lấy làm lạ lắm. Bao đau con bọ ngộ không ai lại leo lại lần ấn. Meudez Pinto đến sau sau lần quen một dạn lời những anh Meudez Pinto mới dem hàng hóa xứ mình ra mà đổi vàng đem mòn nào ra thì đều lấy vàng vô hết, c ứng đó anh ta mới thấy vốn mình một mà tới vô tới 1200. Đến khi anh Meudez Pinto trở về nước thuật chuyện lại nơi năm 1549, các ông cha Thiên-chúa mới qua giảng đạo.

Ông Saint François Xavier đi với một ruột người thông-ngôn Nhựt-bổn Anjero mới vào ghé thuyền lên tại Kagoshima thì chưa gì dân Nhựt-bổn tìm mà thiên khách nên anh Anjero phải cùng anh Meudez Pinto (anh ta trở qua đã theo đạo Thiên-chúa, mà trốn.

Ông François Xavier thấy chưa gì đã khó giảng đạo rồi nên kêu anh Anjero ma hỏi lại sao vậy.

Anh Anjero mới nói : đồng-bào của tôi chưa chịu tin đạo mới, trước khi họ muốn theo mới tin họ phải đó trong lòng đục coi cái đạo của mình là đạo lành đạo tốt hay không, Họ hỏi nhiều câu hỏi lắm rồi họ mới so sánh coi chỗ sở ngôn với sở hành của tôi có in nhau không đã. Người chỉ nghe nói chanh lẽ thì nghe theo, chớ chẳng phải như dân các nước ; bởi thế lại nhờ ông François Xavier giảng đạo nói phải lẽ nên cho tới ông Daimyo ở Satzumava các nhà quyền quờ cũng đua nhau theo đạo Thiên-chúa.

Thấy vậy ông François Xavier lấy làm lạ một nước người ta nói là dã-man mà lại được văn-minh về vang không thua gì văn-minh xứ của ông, ông lại nói người Nhựt giàu nhân đức ít se-sua, tánh tình hiền hậu, không chịu xấu tra gian tham, ở trong các đảo nước Nhựt-bổn dân giàu lợ ngi ẻo tiền bạc nhiều lam nhưng mà họ không chịu nghèo.

Bo là lời của một ông thầy giảng đạo Thiên-chúa công-nhận anh tình tốt của người Nhựt như vậy.

Vì ông François Xavier biết tiếng Nhựt it qua nên đi giảng đạo từ Kagoshima qua Kyoto không được kết quả bao nhiêu, kế ong xang bịnh chết. Nên lần lần đạo Thiên-chúa mới mới truyền cho kẻ khác sang qua nước Nhựt ma giảng đạo nên chưa gì nội năm 1551 người ta đếm lại Nhựt-bổn có hơn 200 cai nhà thờ, hơn 1500 người theo đạo. Đến năm 1585, đức cha Kyushu lại sai sứ qua I-ta-li, ra mắt thanno pua-pua.

Từ đó đạo Phật Ve toàn đạo có nơi tu-tộ.

Trong lúc đất người Nhựt còn đạo khơ nên bên Âu-châu đem tau qua vua buôn bán vua mở đạo, dau sang ấy đem nhuộng bịnh dương mai qua ma truyền nhiễm. Đã vậy lại bị quỉ-quyệt của bị quốc Âu-cường biến bắt cả ngàn cả muôn người Nhựt ma đi bán mọi.

Qua năm vua Hideyoshi bung tai muốn cho người ngoại-quốc vào làm ăn nhưng đến sau thấy mấy người Âu theo đạo làm nhiều việc trái phép nên ngài năm xứ từ mấy tay đi buon bao Nam 1587 ngài lại ra chỉ dạy đảo cấm các thầy đi giảng đạo vì tại mấy người nầy ỷ y co ong Nobunago binh vực mình nên ay da khong sy lại con đổi cana cn.eu giết may chua, lam nhiều tan đại.

Vì vậy mà năm 1596 vua Hideyoshi bắt binh đem dong dinh ở ong thầy Francisean 2 ong Jésuiter va 17 ong theo có đạo.

Từ đó đạo Thiên-chúa lần truyền qua nước Nhựt.

GIÓ MÁT BUỔI CHIỀU

Thực là dễ chịu, nhưng cũng có khi quan ngại, cuộc chơi tàn canh, ta trở về nhà, lỡ khi ta bị cảm lạnh. Muốn trừ bịnh ấy, ta nên mang phòng

KẸO THUỐC WYBERT

ngậm luôn trong mồm, để nó tan giản. Kẹo thuốc đó làm cho ta dễ thở và trừ được những vi trùng hút phải. Ngậm kẹo thuốc WYBERT không quan ngại gì, vì không hại gì cho bao-bì và răng cả

Wybert

KẸO-THUỐC WYBERT
Bán tại các hàng bào-chế tây,
mỗi hộp có hơn 300 viên

THỨ THUỐC HOÀN BỌC HIỆU

MORRHUOL CHAPOTEAUT

MO-RU'-ON SA BÓ-TÓ

Hay hơn *dầu gan cá* làm cho khỏi uống khỏi nhờm.

Nó là một vị thiên hạ hay dùng trị *ho gió, ho lao, ho lòn.*

Hãy bài trừ tại đường Vivienne Paris, mấn bài số 8.